

STAN SANITARNY POWIATU CHOJNICKIEGO W ROKU 2024

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W CHOJNICACH

89-600 Chojnice, ul. Piłsudskiego 39

e-mail: psse.chojnice@sanepid.gov.pl, <https://www.gov.pl/web/psse-chojnice>

SZANOWNI PAŃSTWO

Pragnę Państwu przedstawić „Stan sanitarny powiatu chojnickiego w roku 2024”. Opracowanie jest podsumowaniem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które miały miejsce na terenie powiatu chojnickiego.

Zakres działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej, nieustanna praca i nadzór wykwalifikowanej kadry Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chojnicach ma na celu zapewnienie możliwie najwyższego bezpieczeństwa i ochrony zdrowia mieszkańców powiatu, poprawy warunków życia, nauczania, wychowania i pracy, a także poprawy jakości życia poprzez działania edukacyjne, promocyjne i profilaktyczne

Wyrażam przekonanie, że przedstawione informacje będą pomocne szerokiemu gronu odbiorców, w tym instytucją publicznym, jednostkom samorządu terytorialnego dla których ochrona zdrowia publicznego jest również działaniem bardzo ważnym.

Z wyrazami szacunku

Justyna Pilarek

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chojnicach

**Stan sanitarno-epidemiologiczny w 2024 r. na terenie nadzorowanym przez
PSSE w Chojnicach w ocenie Sekcji Epidemiologii**

**1. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROBY ZAKAŻNYCH
U LUDZI**

Nadzór epidemiologiczny to systematyczne monitorowanie, analizowanie i ocenianie stanu zdrowia populacji oraz występowania chorób, w celu wczesnego wykrywania i zapobiegania epidemiom. Obejmuje zbieranie danych o zachorowaniach, identyfikowanie czynników ryzyka, analizowanie trendów epidemiologicznych oraz podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku wystąpienia zagrożeń zdrowotnych. Nadzór epidemiologiczny ma na celu ochronę zdrowia publicznego, minimalizowanie skutków epidemii oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Jest to jeden z kluczowych obszarów działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który realizuje zadania w zakresie: nadzoru nad chorobami zakaźnymi, nadzoru nad obiektami leczenia zamkniętego i otwartego, a także nadzoru nad szczepieniami ochronnymi. W ramach powyższego nadzoru m.in. prowadzona jest analiza sytuacji epidemiologicznej zachorowań na choroby zakaźne wśród mieszkańców powiatu chojnickiego, a także działania ukierunkowane na zwalczanie i zapobieganie chorobom zakaźnym, prowadzony jest stały nadzór nad stanem sanitarnotechnicznym podmiotów działalności leczniczej oraz przestrzeganiem procedur zapobiegających wystąpieniu zakażeń. Do zadań PIS należy także sprawowanie kontroli nad wykonywaniem szczepień ochronnych, jak również udział w procesie dystrybucji szczepionek do punktów szczepień.

1.1. CHOROBY ZAKAŻNE

CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

W roku 2024 w porównaniu z rokiem poprzednim zaobserwowano wzrost zachorowalności na niektóre choroby wieku dziecięcego tj.: płonica, krztusiec. Nie rejestrowano zachorowań na odrę, świnkę, różyczkę, poliomyelitis, błonicę, tężec oraz przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej, co było konsekwencją dobrze realizowanych w powiecie szczepień ochronnych. Pojawiające się tzw. „epidemie wyrównawcze” wzrostu i spadku liczby zachorowań na niektóre choroby wieku dziecięcego notuje się co kilka lat i jest to cecha charakterystyczna dla epidemiologii większości chorób zakaźnych wieku dziecięcego.

Krztusiec (inaczej koklusz) jest ostrą chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterię *Bordetella pertussis*, tzw. pałeczki krztuśca. Charakteryzuje się uporczywym kaszlem. Może mieć ciężki przebieg i w skrajnych przypadkach prowadzić do śmierci. Krztusiec jest szczególnie groźny dla niemowląt (poniżej 6 miesiąca życia), które nie nabyły jeszcze odporności w wyniku swoich szczepień oraz osób starszych (powyżej 65 roku życia). W 2024 r. zaobserwowano wyraźny wzrost zachorowań na krztusiec w całej Polsce. Wśród czynników wpływających na wzrost liczby zachorowań należy wymienić wygasanie odporności w wyniku upływu lat od szczepień podstawowych realizowanych w dzieciństwie, spadek akceptacji dla szczepień, a co za tym idzie zmniejszenie stanu zaszczepienia populacji przeciw krztuścowi oraz cykliczność występowania epidemicznych zachorowań na krztusiec, występujących co 3 – 5 lat.

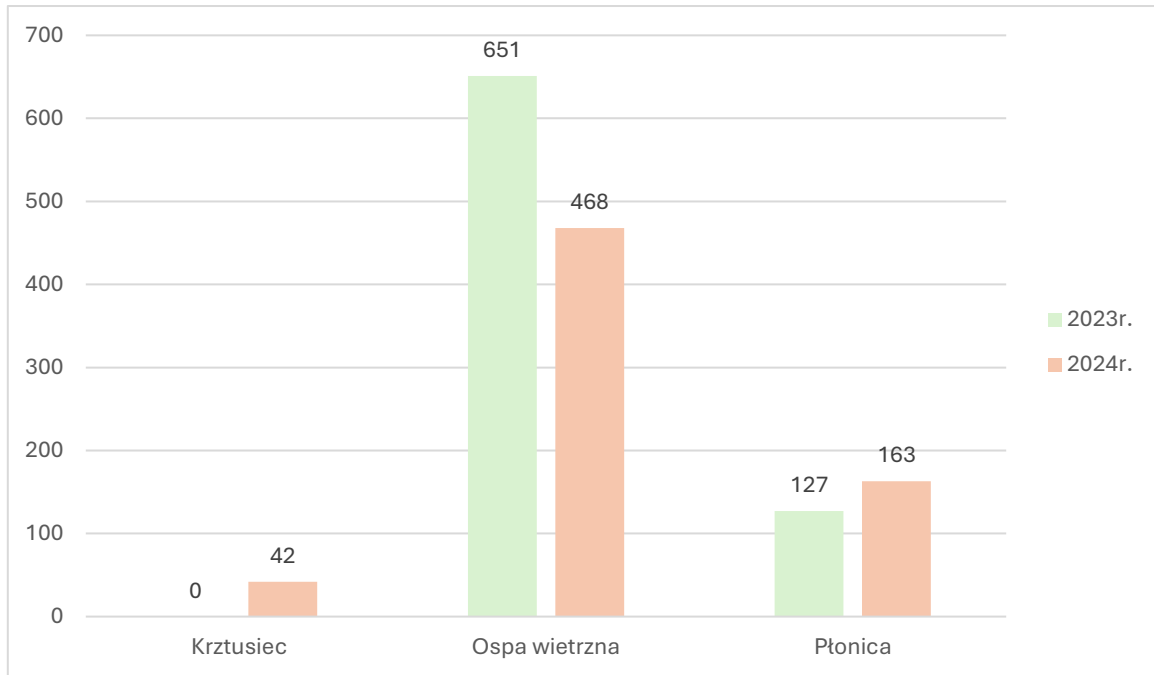
W 2024 r. w powiecie chojnickim zarejestrowano 42 przypadki zachorowania na krztusiec, w tym 3 osoby, które wymagały hospitalizacji.

Ospa wietrzna wywoływana przez *varicella zoster virus*, objawia się wysypką, gorączką i ogólnym złym samopoczuciem. Wysypka ma postać swędzących pęcherzyków, które przekształcają się w strupki. Ospa wietrzna jest zazwyczaj łagodna u dzieci, ale może prowadzić do powikłań u dorosłych i osób z osłabionym układem odpornościowym. Istnieje szczepionka, która skutecznie chroni przed tą chorobą.

W 2024 r. zgłoszono 468 zachorowań, znacznie mniej niż w roku poprzednim (651).

Płonica jest to choroba zakaźna wywoływana przez bakterie *Streptococcus pyogenes* (grupa A). Objawami szkarlatyny są wysoka gorączka, ból gardła, a także charakterystyczna, czerwona wysypka, która przypomina "szkarłatne" plamy. Dodatkowo występuje język truskawkowy (czerwony, z wyraźnie widocznymi brodawkami). Szkarlatyna wymaga leczenia antybiotykami.

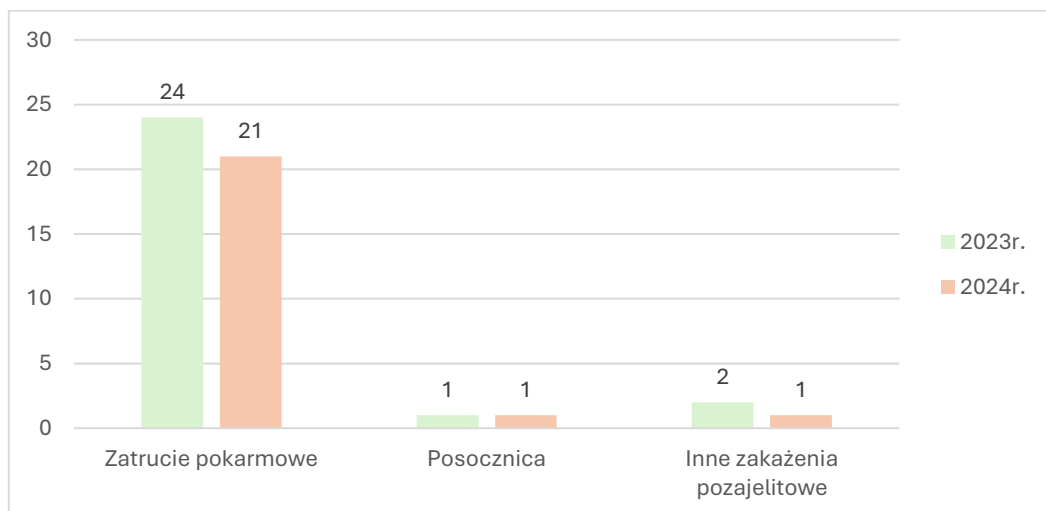
W 2024 r. zarejestrowano 163 zachorowania, w tym 3 osoby wymagające hospitalizacji.

Wyk. Zgłoszone zachorowania w powiecie chojnickim na krztusiec, ospę wietrzną i płonice w 2023r. oraz 2024r.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ POKARMOWĄ

W 2024r. nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, WZW typu A, zatruc pestycydami, naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako pokarm, zatruc żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie. Natomiast odnotowano 23 przypadki zachorowań na salmonellozy (21 zatruc pokarmowych, 1 posocznicę, 1 inne zakażenie pozajelitowe). Duże znaczenie w szerzeniu się tych zakażeń odgrywa nosicielstwo drobnoustrojów chorobotwórczych.

Wyk. Zachorowania na salmonellozy w powiecie chojnickim w 2023r. oraz 2024r.

Zatrucia pokarmowe, zakażenia jelitowe

Zatrucia pokarmowe – to ostre i gwałtowne dolegliwości żołądkowo-jelitowe objawiające się zwykle biegunką i wymiotami. Występują w stosunkowo krótkim czasie po spożyciu żywności skażonej drobnoustrojami lub trującymi substancjami chemicznymi. Okres wylęgania zatruc pokarmowych zakaźnych, zwłaszcza wywołanych przez bakterie, jest bardzo krótki, trwa od kilku do kilkunastu godzin, najdłużej do kilku dni.

W 2024r. PPIS w Chojnicach podjął działania związane z podejrzeniem zatrucia pokarmowego w placówce medycznej zarejestrowanej w tutejszym organie jako szpital. Nie udało się określić czynnika etiologicznego.

W 2024 r. zarejestrowano łącznie 10 ognisk epidemicznych przenoszonych drogą pokarmową (w 2023 r. było 6), w tym 9 ognisk rodzinnych (4 związane z wystąpieniem biegunki u domowników, 1 związane z bakterią *E. coli*, 1 związane rotawirusem, 1 związane z norowirusem i 2 ogniska, gdzie czynnikiem etiologicznym były pałeczki *Salmonelli*) oraz 1 ognisko związane z wystąpieniem biegunki u pacjentów szpitala.

Clostridium difficile to beztlenowa bakteria, która w sprzyjających warunkach wywołuje zapalenie jelita grubego. Zakażenie szerzy się drogą pokarmową i dotyczy przede wszystkim osób w starszym wieku, przebywających w szpitalach i domach opieki. Objawia się biegunką o różnym nasileniu. Czynnikiem ryzyka zakażenia jest antybiotykoterapia, zwłaszcza długotrwała i stosowanie różnych antybiotyków. Przebieg choroby może być łagodny lub ciężki i wymagać leczenia w szpitalu. Przyczyną choroby są toksyny A i B wytwarzane przez *C. difficile*, nadmiernie rozmnażające się w jelicie w wyniku zaburzenia równowagi flory bakteryjnej. Okres wylęgania trwa 2-3 dni, może być dłuższy (>7dni). Chory może zakażać innych przez okres choroby i bezobjawowego wydalania *C. difficile* w stolcu (nosicielstwo).

W 2024r. tak samo jak w 2023r. zarejestrowano 39 przypadków zachorowań wywołanych przez bakterie *C. difficile*.

GRUŹLICA

Gruźlica (tuberkuloza) to zakaźna choroba wywoływana przez bakterie z rodziny *Mycobacteriaceae*, głównie przez *Mycobacterium tuberculosis*. Choroba ta najczęściej atakuje płuca, ale może również dotyczyć innych narządów, takich jak nerki, kręgosłup czy układ

limfatyczny. Objawy gruźlicy mogą być różnorodne i często rozwijają się stopniowo. Do najczęstszych należy kaszel trwający dłużej niż trzy tygodnie, często z odkrztuszaniem plwociny, a czasem krwi, gorączka, utrata apetytu, trąta masy ciała, nocne poty, zmęczenie. Gruźlica przenosi się głównie drogą powietrzną. Zakażenie może wystąpić, gdy osoba wdycha bakterie wydobywające się z kaszlu lub kichania osoby chorej. Nie każda osoba zakażona bakterią gruźlicy zachoruje - wiele osób może być nosicielami bezobjawowymi. Szczepienie BCG jest jedną z metod zapobiegania gruźlicy, szczególnie w krajach o wysokiej zachorowalności. Ważne są również działania mające na celu wczesne wykrywanie i leczenie osób zakażonych.

W 2024r. w powiecie chojnickim zarejestrowano 15 nowych zachorowań na gruźlicę, w tym 2 zgony.

INWAZYJNA CHOROBA PNEUMOKOWA

Duże zagrożenie dla zdrowia i życia stanowią również inwazyjne zachorowania wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*. W 2024 roku w powiecie chojnickim zgłoszono 10 zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową, więcej niż w rok wcześniej.

NARAŻENIE NA WŚCIEKLIZNĘ

W roku sprawozdawczym 2024 zaobserwowano spadek liczby pokąsań na terenie powiatu chojnickiego. Zarejestrowano ogółem 80 takich zdarzeń i jest to o 13 przypadków mniej niż w roku ubiegłym. Do pokąsań dochodziło częściej na terenie wsi niż miast. Odnotowano 2 przypadki pogryzień przez zwierzęta dzikie (nietoperze). U 17 osób zastosowano profilaktykę poekspozycyjną w postaci uodpornienia aktywnego z zastosowaniem szczepionki przeciwko wściekliznie.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

Kiła, rzeżączka, chlamydiozy

Choroby przenoszone drogą płciową to grupa chorób zakaźnych, do zakażenia którymi dochodzi na drodze kontaktu płciowego. Do tej grupy chorób należą m.in. kiła, rzeżączka, choroby wywołane przez chlamydie. W 2024 roku na terenie powiatu chojnickiego zarejestrowano łącznie 4 przypadki zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (w 2023 roku – 3).

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU B I C

Charakterystyczną cechą **wirusa zapalenia wątroby typu B (HBV)** jest integracja jego materiału genetycznego z materiałem genetycznym osoby zakażonej, co powoduje, że całkowite usunięcie wirusa z organizmu jest na dziś niemożliwe. Jest on bardzo oporny na leki przeciwwirusowe, a jego przetrwanie w organizmie skutkuje nawrotami choroby po leczeniu antywirusowym. Większość chorych nie odczuwa żadnych objawów, mogą pojawić się obniżony nastrój i/lub zmęczenie. Dochodzi do włóknienia i marskości wątroby.

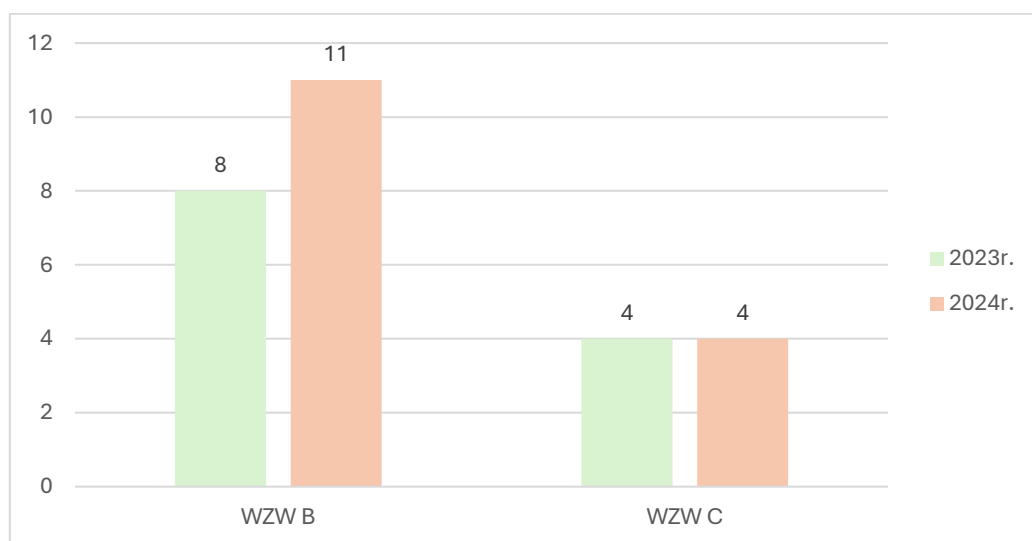
Profilaktyka poekspozycyjna

Szczepienie poekspozycyjne przeciw WZW typu B należy wykonać u osoby wcześniej nieszczepionej lub szczepionej z mianem przeciwciał anty – HBS, 10 mIU/ml optymalnie w ciągu 24 godzin od kontaktu.

W 2024r. zarejestrowano 11 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B (w 2023r. było 8).

Wirusowe zapalenie wątroby typu C jest chorobą wywołaną przez wirus zapalenia wątroby typu C (HCV), powodującego powstanie zmian martwiczo-zapalnych w wątrobie. Po zakażeniu HVC dochodzi do ostrego zapalenia wątroby typu C, które zazwyczaj nie powoduje żadnych objawów. Szacuje się, że u 50–85% chorych po fazie ostrej (ostre zapalenie wątroby typu C) przechodzi w przewlekłe zapalenie wątroby typu C. Przewlekłe zapalenie wątroby typu C jest fazą choroby jednak po upływie 20–25 lat prowadzi do marskości wątroby u 5–20% chorych.

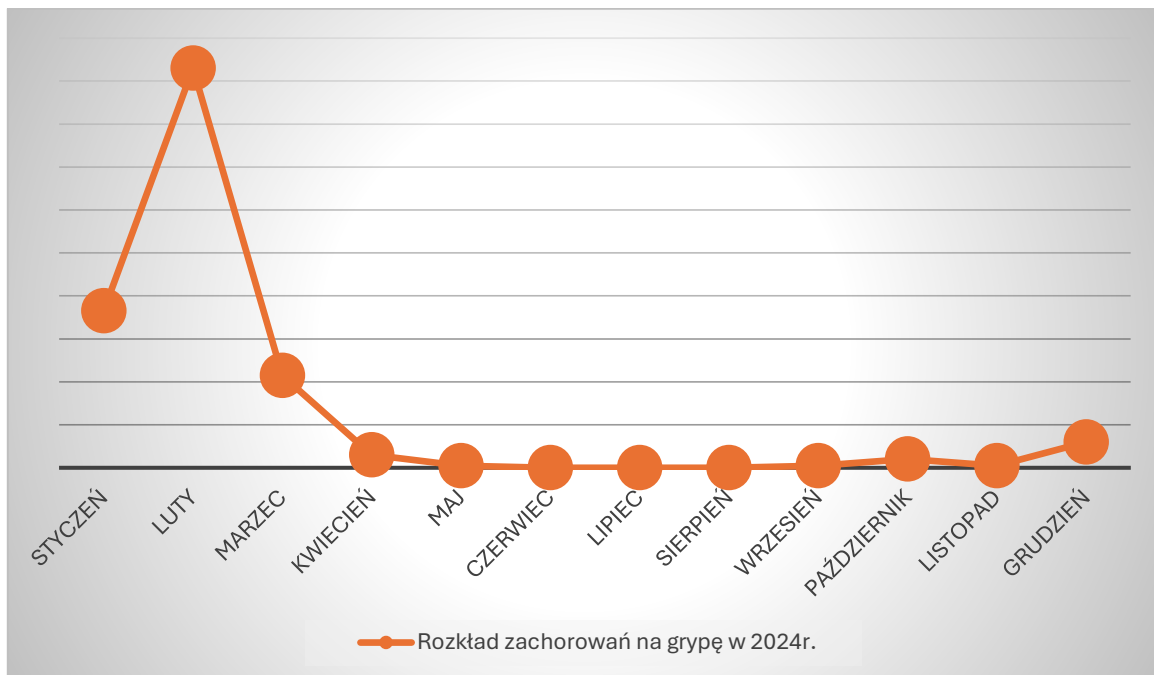
W 2024 r. tak samo jak w 2023r. zarejestrowano 4 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C.

Wyk. Zachorowania na WZW B i WZW C w powiecie chojnickim w 2023r. i 2024r.

GRYPA

Grypa to powszechna, zaraźliwa wirusowa chora zakaźna przebiegająca pod postacią infekcji układu oddechowego. Po krótkim okresie wylęgania pojawiają się objawy takie jak gorączka, dreszcze, osłabienie, bóle mięśni, suchy kaszel, bóle głowy, katar. Choroba mija sama przeważnie po 5-7 dni. Osoby szczególnie narażone na zachorowanie to dzieci, osoby po 60 roku życia, osoby z obniżoną odpornością i/lub chorobami przewlekłymi. Grypa może czasem mieć ciężki przebieg wymagający hospitalizacji. Powikłania grypy to min. zapalenie płuc, oskrzeli, zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie ucha środkowego, zapalenie zatok przynosowych i inne. Zachorowania są powodowane przez wirusa grypy obejmującego 3 typy A,B,C. PPIS w Chojnicach prowadzi statystyki odnośnie zachorowań na grypę dla osób z potwierdzonym testem antygenowym lub testem molekularnym. W 2024r. zarejestrowano 327 przypadków potwierdzonych testem antygenowym (w 2023r. było 286 przypadków, w związku ze zmianą raportowania zachorowań na grypy przez POZ).

Stan sanitarny powiatu chojnickiego w roku 2024

Jednostka chorobowa		Rok	
		2023	2024
Salmonelloza- zatrucie pokarmowe		24	21
Salmonelloza- posocznica		1	1
Salmonelloza- inne zakażenia pozajelitowe		2	1
Inne bakteryjne zakażenia pokarmowe	wywołane przez <i>E.coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)	0	4
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	0
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	39	39
	inne nieokreślone	1	8
Giardioza (lamblioza)		1	2
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	3	10
	wywołane przez norowirusy	6	12
	inne określone	8	23
	inne nieokreślone	2	23
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		220	213
Listerioza		0	1
Krzusiec		0	42
Płonica (szkarlatyna)		127	163
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	róża	14	7
	inna określona i nieokreślona	1	0
Rzeczączka		1	0
Inne Chlamydie przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		2	4
Borelioza z Lyme	ogółem	48	55
	neuroborelioza	1	0
Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień		14	17
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	2	0
	inne określone i nieokreślone	2	1
Ospa wietrzna		651	468
Różyczka		0	1
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B- ostre	0	1
	typu B- przewlekłe i BNO	8	10
	typu C- ostre- ogółem	0	1
	typu C- przewlekłe i BNO	4	3
AIDS- zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1
Nowo wykryte zakażenia HIV		4	9
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	9	10
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	2
	posocznica	7	6
	inna określona i nieokreślona	1	2
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	1
	inne określone	0	1
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		0	3
Zakażenia SARS-COV-2 (COVID-19)		918	535
Zakażenia wirusem RSV		59	66
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		286	327

1. Nadzór nad punktami szczepień i dystrybucją szczepionek

Na terenie powiatu chojnickiego szczepienia ochronne wykonywane były w 14 podmiotach leczniczych; tj.: 13 poradni podstawowej opieki zdrowotnej realizujących obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne oraz 1 szpital, w ramach którego działa POZ (szczepienia obowiązkowe i zalecane) oraz realizowane były obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków (szczepienie przeciw gruźlicy i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B), szczepienia poekspozycyjne (szczepienia przeciw tężcowi u osób, które uległy zranieniu), obowiązkowe osób narażonych (szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B). W roku sprawozdawczym 2024 do punktów szczepień rozdystrybuowano 19 659 preparatów szczepionkowych zakupionych przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

W ramach nadzoru nad dystrybucją szczepionek oraz wykonawstwem szczepień ochronnych, podczas kontroli sanitarnej sprawdza się:

- wdrażanie obowiązującego PSO;
- stan zaszczepienia dzieci i młodzieży;
- postępowanie z preparatami szczepionkowymi – monitorowanie łańcucha chłodniczego;
- daty ważności, magazynowanie i transportowanie preparatów szczepionkowych;
- prawidłowe prowadzenie dokumentacji związanej z niepożądanymi odczynami poszczepiennymi;
- opracowanie i stosowanie procedur;
- kwalifikacje personelu w zakresie szczepień ochronnych;
- sporządzanie sprawozdań z realizacji szczepień ochronnych;
- postępowanie z odpadami medycznymi;
- podejmowanie działań wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 19 kontroli sanitarnych w placówkach służby zdrowia wykonujących szczepienia ochronne. Z czego 18 w ramach planowej działalności ustawowej organu nadzoru sanitarnego, natomiast 1 to kontrola interwencyjna w związku z nieprawidłowo prowadzoną dokumentacją medyczną w POZ.

2. Nadzór na Niepożądanymi Odczynami Poszczepiennymi

Zgodnie z przyjętą definicją, NOP to niepożądany objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym. Objawy te mogą mieć bardzo szerokie spektrum – od łagodnych, jak np. gorsze samopoczucie (NOP łagodny), aż do rzadkich, charakteryzujących się dużym nasileniem objawów (NOP poważny), a nawet

zagrożających życiu (NOP ciężki). Rodzaje niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz szczegółowe kryteria ich rozpoznawania, zgłaszania i rejestrowania na potrzeby nadzoru epidemiologicznego zostały szczegółowo uregulowane w przepisach prawa.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 13 niepożądanych odczynów poszczepiennych, tj. o 8 więcej niż w roku 2023 (5 zgłoszeń), spośród których (2 NOP) wystąpiło po szczepieniu BCG. 1 zgłoszenie dotyczyło niepożądanego odczynu poszczepiennego u osoby dorosłej po szczepieniu przeciw wirusowi półpaśca. W porównaniu do lat wcześniejszych nie zgłoszono niepożądanych odczynów poszczepiennych po szczepieniu przeciw COVID-19, co wprost koreluje z obserwowanym w skali globalnej spadkiem zainteresowania tymi szczepieniami.

Zarejestrowano odpowiednio niepożądane odczyny poszczepienne po szczepieniu preparatami szczepionkowymi:

- Prevenar 13 – przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* – 2;
- TETRAXIM – przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis - 2;
- Infanrix-IPV – przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis - 2;
- BCG 10 – przeciw gruźlicy - 2;
- Gardasil 9 – przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego - 2;
- Cervarix – przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego - 1;
- Pentaxim – przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b - 1;
- Shingrix – przeciw wirusowi półpaśca - 1.

Wszystkie zarejestrowane zgłoszenia NOP miały charakter łagodny. Z powodu wystąpienia NOP w roku 2024 nie odnotowano hospitalizacji, pacjenci wymagali co najwyżej leczenia ambulatoryjnego.

3. Egzekwowanie obowiązku szczepień

Najważniejszym celem zdrowotnym szczepień ochronnych jest zapobieganie określonemu zakażeniu lub chorobie zakaźnej u zaszczepionej osoby oraz w konsekwencji całej populacji. Obowiązek uodpornienia dzieci, młodzieży i osób narażonych wynika wprost z przepisów prawa, a nadzór nad jego realizacją leży w kompetencjach tutejszego organu zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wypełnienie obowiązku spoczywa na rodzicach/opiekunach prawnych dzieci lub bezpośrednio osób zobowiązanych w przypadku osiągnięcia pełnoletności i wykonywane jest w wyniku delegacji ustawowej zawartej art. 5 ust. 1 pkt. 1 lit. b, art. 5 ust. 2, art. 17 ustawy

z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 924) oraz w Załączniku nr 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27.09.2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2077 ze zm.).

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, obserwowano dalszy trend wzrostowy zarówno liczby rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, jak i liczby dzieci wśród których obowiązek ten nie został zrealizowany. Liczba rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego wynosiła 219. Pozostaje ona na wysokim poziomie w porównaniu do roku 2023. Z kolei liczba dzieci, u których nie zrealizowano obowiązku szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych wyniosła w roku sprawozdawczym 203, co oznacza nieznaczny wzrost w stosunku do lat ubiegłych. Z analizy informacji zawartych w indywidualnych zgłoszeniach osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych przekazywanych przez nadzorowane podmioty lecznicze w ostatnich trzech latach (2021-2023) wynika, że jako przyczyny odmów szczepienia wskazuje się wpływ ruchów antyszczepionkowych oraz środowisk propagujących medycynę alternatywną. Najczęściej jednak rodzice/opiekunowie prawni nie wskazywali powodu uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych u swoich dzieci. W roku sprawozdawczym kontynuowano działania edukacyjne, wobec czego do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych wystosowano 261 wezwań. Wydano również 147 upomnień przedegzekucyjnych oraz 93 tytuły wykonawcze wraz z wnioskami do Wojewody Pomorskiego o wszczęcie egzekucji administracyjnej. Na skutek działań prowadzonych przez organ u 75 dzieci obowiązek szczepień ochronnych został w całości zrealizowany. W porównaniu do roku 2023, w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad osobami uchylającymi się od obowiązku szczepień ochronnych, zaobserwowano istotny wzrost wpływającej korespondencji, w tym skarg i wniosków o udostępnienie informacji publicznej.

4. Szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

W 2024 roku kontynuowany jest Powszechny Program Szczepień p/HPV, który został wprowadzony 1 czerwca 2023 r. w całej Polsce. Wówczas kierowany był do 12 i 13-letnich dziewczynek i chłopców (kohorta urodzeniowa 2010-2011). W ramach programu podawane są dwa preparaty szczepionkowe: 2-walentna szczepionka Cervarix oraz 9-walentna szczepionka Gardasil 9.

W związku z rozszerzeniem programu wraz z dniem 1 września 2024 r. nastąpiła możliwość zaszczepienia dziecka już od ukończenia 9 roku życia (tj. od dnia 9 urodzin) do dnia poprzedzającego 14 urodziny. Dodatkowo szczepionka Cervarix dostępna jest bezpłatnie w ramach refundacji osobom w wieku od ukończenia 9. roku życia do ukończenia 18. roku życia oraz w ramach 50% refundacji osobom dorosłym. Ważną zmianą dotyczącą Powszechnego Programu Szczepień Ochronnych p/HPV było umożliwienie realizacji szczepień we wszystkich POZ, które świadczą usługi szczepień ochronnych, a także w szkołach. Szkoły podstawowe w porozumieniu z wybranym POZ realizują w/w program. Celem tych udogodnień jest osiągnięcie możliwie najwyższego odsetka osób zaszczepionych w ramach programu finansowanego przez Ministerstwo Zdrowia.

Na terenie powiatu chojnickiego do programu przystąpiło 15 Szkół Podstawowych na 33 łącznie znajdujące się na nadzorowanym terenie. Najwięcej, bo aż 9 z terenu gminy Brusy. W wyniku przeprowadzonych szczepień ochronnych w szkołach lub w ramach grupowych wyjść do placówki medycznej zaszczepiono 164 uczniów, w tym 4 osoby otrzymały preparat Cervarix, natomiast 160 dzieci - Gardasil 9. Szczepienia przeciwko HPV kontynuowano w 13 podmiotach leczniczych z terenu powiatu chojnickiego w większości z zastosowaniem szczepionki 9-walentnej. Z magazynu szczepionek wydano łącznie 1 356 szczepionek, z czego 1 294 stanowił preparat Gardasil 9, natomiast 62 preparat Cervarix. Odnosząc liczbę przeprowadzonych immunizacji do liczebności roczników objętych powszechnym programem szczepień przeciw HPV szacuje się, że zaledwie 13,99% dzieci uprawnionych skorzystało z tych szczepień.

Stan sanitarny powiatu chojnickiego w roku 2024

Szczepienia przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

Stan danych z dnia:
31 grudnia 2024

Stan na wybrany okres:
 2021-01-01 2024-12-31

Płeć:
 Wszystkie

Rocznik:
 Wszystkie

Województwo, powiat:
 POMORSKIE (Województwo) ...

Szczepienia według roczników urodzenia

Rocznik	Liczba zaszczepionych	Liczba osób	% zaszczepionych
2006	98	1 173	8,35%
2007	109	1 284	8,49%
2008	118	1 406	8,39%
2009	158	1 397	11,31%
2010	393	1 315	29,89%
2011	372	1 273	29,22%
2012	173	1 123	15,41%
2013	134	1 107	12,10%
2014	121	1 180	10,25%
2015	60	1 153	5,20%
Suma	1 736	12 411	13,99%

Odsetek zaszczepionych w podziale terytorialnym

% zaszczepionych	Liczba zaszczepionych
------------------	-----------------------

Województwo	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Wszystkie roczniki
DOLNOŚLĄSKIE	4,75%	5,08%	6,37%	8,83%	30,62%	31,10%	15,51%	8,72%	6,53%	3,86%	12,30%
KUJAWSKO-POMORSKIE	8,28%	8,85%	9,40%	12,55%	32,89%	33,63%	19,03%	12,34%	9,74%	5,93%	15,45%
LUBELSKIE	3,41%	3,79%	4,31%	5,55%	23,35%	23,69%	11,17%	5,44%	3,61%	2,09%	8,79%
LUBUSKIE	6,39%	7,15%	7,96%	9,13%	27,57%	27,99%	14,16%	10,36%	7,80%	4,88%	12,44%
ŁÓDZKIE	8,05%	9,59%	9,75%	11,29%	28,80%	28,46%	15,17%	10,53%	8,64%	5,06%	13,71%
MAŁOPOLSKIE	6,50%	7,16%	8,09%	9,80%	27,98%	27,76%	14,00%	8,51%	6,32%	3,83%	12,16%
MAZOWIECKIE	7,21%	7,33%	8,37%	10,38%	26,26%	29,10%	19,05%	13,30%	10,65%	6,73%	13,95%
OPOLSKIE	4,81%	6,18%	6,19%	7,55%	26,90%	28,41%	16,11%	9,25%	7,47%	4,59%	11,87%
PODKARPACKIE	3,74%	4,29%	5,20%	5,60%	19,52%	17,90%	8,81%	5,03%	3,61%	1,72%	7,66%
PODLASKIE	3,98%	4,39%	4,86%	6,15%	21,46%	21,98%	10,29%	5,24%	3,90%	2,45%	8,57%
POMORSKIE	6,52%	7,69%	8,61%	11,57%	31,23%	31,73%	16,68%	9,88%	7,21%	4,50%	13,70%
ŚLĄSKIE	6,94%	7,77%	8,58%	11,25%	30,59%	30,67%	16,87%	11,18%	8,38%	5,24%	13,97%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4,69%	5,74%	6,50%	7,90%	28,67%	28,47%	15,13%	9,87%	7,64%	4,18%	12,00%
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	6,13%	6,46%	6,25%	7,47%	29,27%	32,49%	17,25%	11,95%	9,06%	5,19%	13,24%
WIELKOPOLSKIE	5,12%	6,02%	6,67%	8,26%	30,50%	31,68%	18,05%	12,71%	10,30%	6,49%	13,70%
ZACHODNIOPOMORSKIE	5,08%	6,10%	5,95%	5,44%	20,23%	25,54%	15,67%	9,36%	8,16%	4,87%	10,62%
Polska	5,21%	5,96%	6,71%	8,35%	25,13%	25,80%	14,13%	9,08%	7,05%	4,27%	11,24%

5. Szczepienia zalecane dla kobiet w ciąży

Od 15 października 2024 roku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia, kobieta w ciąży może bezpłatnie zaszczepić się przeciw krztuścowi w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej (w ramach złożonej deklaracji do lekarza POZ). Głównym celem szczepienia jest ochrona noworodków i niemowląt w pierwszych miesiącach życia przed zachorowaniem, hospitalizacją i zgonem z powodu krztuśca. Korzyści ze szczepienia w postaci wzmocnienia odporności odnosi również zaszczepiona kobieta. Recepta na szczepionkę jest niepotrzebna. Szczepienie jest zalecane:

- kobietom w ciąży po ukończeniu 27. do 36. tygodnia ciąży – podanie dawki szczepionki bez dodatkowych skierowań i zaświadczeń,
- kobiety w ciąży zagrożonej przedwczesnym porodem, po ukończeniu 20. tygodnia ciąży – podanie dawki szczepionki.

Na terenie powiatu chojnickiego wraz z uruchomieniem programu wszystkie punkty szczepień zostały zaopatrzone przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Chojnicach w szczepionkę Boostrix, która została zakupiona przez Ministra właściwego do spraw zdrowia w celu realizacji programu. Rozdysponowany preparat do końca 2024 r. podano 42 ciężarnym.

Kontrole podmiotów leczniczych i indywidualnych praktyk lekarskich w 2024 roku

W roku 2024 pracownicy Sekcji Epidemiologii przeprowadzili 98 kontroli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno- higieniczny podmiotów leczniczych nie budził większych zastrzeżeń, poza 4 obiektami w których stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły: nieprawidłowej gospodarki odpadami medycznymi, nieprzestrzegania terminów ważności na pakietach z jałowym sprzętem jednorazowego użytku, nieprzestrzegania terminów ważności środków dezynfekcyjnych, nieprawidłowego przechowywania sterylnych narzędzi oraz nieprawidłowego prowadzenia dokumentacji medycznej związanej ze szczepieniami ochronnymi. Za stwierdzone nieprawidłowości wystawiono 4 decyzje płaćnicze na łączną kwotę 1631 zł. Ponadto w roku 2024 nałożono 1 mandat karny w kwocie 200 zł za nieprawidłowe prowadzenie dokumentacji medycznej związanej ze szczepieniami ochronnymi.

W stosunku do roku poprzedniego liczba przeprowadzonych kontroli oraz liczba kontroli z nieprawidłowościami kształtuje się na podobnym poziomie.

Obiekty	2023r.		2024r.	
	kontrole	Kontrole ze stwierdzonymi nieprawidłowościami	Kontrole	Kontrole ze stwierdzonymi nieprawidłowościami
Szpital Specjalistyczny Chojnice	6 O. Chirurgii Ogólnej Odcinek A i B, O. Kardiologiczny, SOR, POZ, O. Neonatologiczny, O. Anestezjologii i Intensywnej Terapii, O. Położniczy, O. Ginekologiczny, O. Otolaryngologiczny, O. Udarowy, O. Neurologiczny, O. Urologiczny, O. Okulistyczny, O. Chorób Wewnętrznych, O. Chorób Wewnętrznych o Profilu Chorób Płuc, O. Pediatriczny, O. Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Dział Zakażeń Szpitalnych	1	9 O. Anestezjologii i Intensywnej Terapii, O. Chirurgii Ogólnej Odcinek A,B, O. Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, O. Chorób Wewnętrznych, O. Chorób Wewnętrznych o profilu Chorób Płuc, O. Ginekologiczny, O. Położniczy, O. Kardiologii i Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego, O. Neonatologiczny, O. Neurologiczny, O. Okulistyczny, O. Otolaryngologiczny, O. Pediatriczny, O. Udarowy, O. Urologii i Onkologii Urologicznej, Stacja dializ, SOR, Centralna Sterylizatornia, Gabinet Zabiegowy w Poradni	-

Stan sanitarny powiatu chojnickiego w roku 2024

			Specjalistycznej, Poradnia Chirurgii Urazowo- Ortopedycznej, Poradnia Chirurgii Ogólnej, POZ, Dział Zakażeń Szpitalnych	
Mawiko sp. z o. o., Chojnice	2- Oddział dla dorosłych, O. dla Młodzieży	-	2-Oddział dla dorosłych, O. dla Młodzieży	-
Szpital Rehabilitacyj ny, Jarcewo	1- O.Rehabilitacji Neurologicznej, O. Rehabilitacji Kardiologicznej, O. Rehabilitacji Ogólnoustrojow ej	-	2-O. Rehabilitacji Neurologicznej, O. Rehabilitacji Kardiologicznej, O. Rehabilitacji Ogólnoustrojow ej, kontrola dotycząca zakażeń szpitalnych	-
Szpital Jarcewo	1-ZOL	-	1-ZOL	-
Krajowy Ośrodek Zapobiegani a Zachowanio m Dyssocjalny m, Czersk	1	-	2	-
Indywidualn e praktyki lekarskie	43	-	38	-
Przychodnie, ośrodki zdrowia	34	2	38	4
Laboratoria	2	-	2	-
Zakłady rehabilitacji lecniczej	0	-	1	-
Hospicja	2	-	2	-
Grupowa praktyka pielęgniarska	0	-	1	-

Stan sanitarno-epidemiologiczny w 2024 r. na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chojnicach w ocenie Sekcji bezpieczeństwa Żywności i Żywienia

W 2024 r. w nadzorowanych obiektach żywności i żywienia przeprowadzono 478 kontroli (w 2022 r. – 451 kontroli, w 2023 r. - 581 kontroli), nałożono 32 mandaty na kwotę 8400 zł. w związku z nieprzestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego. Wydano jedną decyzję administracyjną o unieruchomieniu zakładu oraz osiem decyzji administracyjnych w zakresie poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów.

Wytwórnice lodów

Działalność tego typu prowadzą 3 obiekty, ze względu na ilość zatrudnionych osób są to mikro zakłady.

Przeprowadzono łącznie 2 kontrole.

Mandatów karnych nie nałożono.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano.

Pobrano 5 próbek do badań laboratoryjnych – próbki prawidłowe.

Automaty do lodów

Funkcjonowało 21 automatów, wszystkie obiekty tej grupy prowadzą działalność sezonową, od maja do września. Zakłady tego typu przed rozpoczęciem działalności sezonowej samodzielnie przeprowadzają konieczne remonty i wymianę sprzętu, pisemnie zawiadamiają o planowanym wznowieniu działalności. Wszystkie obiekty tej grupy posiadają opracowaną dokumentację GHP i GMP.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zgodnie z zaleceniami Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 2037/2005 z dnia 15.11.2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych, zakłady przeprowadzały badania zgodności z kryteriami mikrobiologicznymi określonymi w załączniku I w ramach potwierdzenia lub weryfikacji prawidłowego funkcjonowania stosowanych procedur opartych na zasadach HACCP i dobrej praktyki higienicznej oraz produkcyjnej. Pobrano 20 próbek lodów z automatu do badań, 5 próbek zakwestionowano za ponadnormatywną ilość bakterii Enterobacteriaceae. Przeprowadzono 16 kontroli sanitarnych. Mandatów karnych nie nałożono. Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano.

Piekarnie

Funkcjonowało 9 piekarni, skontrolowano 5, przeprowadzono łącznie 17 kontroli sanitarnych, w tym 2 kontrole interwencyjne.

Kontrolę interwencyjną przeprowadzono w związku z interwencją konsumenta (w wyniku kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące warunków higieniczno-sanitarnych. W tej grupie zakładów wystawiono 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarnego. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 1 mandat karny na kwotę 500zł. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości: brudne pomieszczenia produkcyjne, nieprawidłowe przechowywanie sprzętu produkcyjnego, nieprawidłowe warunki magazynowania surowców, zniszczone i trudne do utrzymania w czystości powierzchnie sprzętu produkcyjnego.

W tej grupie zakładów pobrano 3 próbki do badań laboratoryjnych (w kierunkach: oznaczanie zawartości mikotoksyn i metali ciężkich szkodliwych dla zdrowia w surowcach wykorzystywanych do produkcji wyrobów piekarniczych – Próbek nie kwestionowano.

Podczas kontroli oceniano stopień degradacji tłuszczów używanych do przygotowywania posiłków przy użyciu testera jakości oleju spożywczego „testo 270”. Nie stwierdzano nieprawidłowości.

Ciastkarnie

W roku sprawozdawczym działalność prowadziło 8 ciastkarni, w tym 1 mała i 6 mikro przedsiębiorstw. Skontrolowano 4 zakłady, łącznie przeprowadzono 8 kontroli.

Nałożono 1 mandat na kwotę 300 złotych; najczęściej stwierdzane nieprawidłowości: brak wyznaczonych stanowisk pracy, zniszczone i trudne do utrzymania w czystości powierzchnie sprzętu produkcyjnego i infrastruktury zakładu.

W tej grupie zakładów pobrano do badań 5 próbek do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologicznym – próbek niekwestionowano.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano.

Przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe

Na terenie powiatu chojnickiego funkcjonują cztery przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe: 2 małe zakłady i 2 mikro. Obiekty te posiadają sieć własnych skupów runa leśnego. Działalność prowadzona sezonowo.

Wszystkie zakłady skontrolowano, przeprowadzono łącznie 6 kontroli sanitarnych, w tym jedną kontrolę interwencyjną w związku z pismem WIJHARS dot. stwierdzenia

w obrocie niewłaściwej jakości zdrowotnej grzybów marynowanych producenta z powiatu chojnickiego.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano, mandatów nie nakładano.

W ww. obiektach pobrano łącznie 4 próbki do badań laboratoryjnych, w tym 3 w kierunku radiologii, 1 w kierunku oznaczania zawartości metali szkodliwych dla zdrowia – próbki prawidłowe.

Zakład garmażeryjne

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Chojnicach działalność prowadziły 2 zakłady, sklasyfikowane ze względu na liczbę zatrudnionych pracowników jako mikro zakłady.

Skontrolowano dwa zakłady, przeprowadzono dwie kontrole.

Decyzji nie wydawano, mandatów nie nakładano.

Pobrano łącznie 15 próbek do badań laboratoryjnych do badań mikrobiologicznych – próbek nie kwestionowano.

Wytwórnice napojów alkoholowych, w tym wytwórnice win.

W roku 2024 wpisano do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej jeden zakład z tej grupy. Podmiotów drobnym producentem wina z upraw własnych w ilości mniejszej niż 1000 hektolitrów w roku winiarskim. Zakładu w 2024 r. nie kontrolowano.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego

W roku 2024 działalność prowadził jeden młyn w zakresie przemiału żyta i pszenicy od okolicznych producentów. Produkowana w zakładzie mąka pakowana jest w worki 50 kilogramowe i dostarczana do zakładów produkcyjnych (głównie piekarnie). Przeprowadzono 2 kontrole.

Decyzji administracyjnych nie wydawano, mandatów karnych nie nakładano.

Pobrano 6 próbek do badań w kierunku oznaczania mikotoksyn – próbek nie kwestionowano

Wytwórnice koncentratów spożywczych

Funkcjonuje jeden zakład, działalność produkcyjna ma miejsce głównie w miesiącach maj – październik. Zakład prowadzi produkcję koncentratów lodów w proszku i przetworów z runa leśnego oraz konfekcjonuje grzyby suszone.

W zakładzie producent zleca badania mikrobiologiczne koncentratu do lodów zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2073/2005 z dn. 15.11.2005 r. ze zm. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych.

W roku 2024 w zakładzie przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano. Mandatów karnych nie nakładano. Próbek do badań nie pobierano.

Inne wytwórnie żywności

Na terenie powiatu chojnickiego działalność prowadziło 5 zakładów produkcyjnych (mikro przedsiębiorstwa). Wszystkie zakłady posiadają wdrożone zasady GHP/GMP.

Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w trzech zakładach. Decyzji administracyjnych nie wydawano, mandatów karnych nie nakładano, próbek do badań nie pobierano.

Producenci żywności w warunkach domowych

Na terenie powiatu chojnickiego tego rodzaju działalność prowadziło 9 zakładów, jeden skontrolowano. Produkcja dotyczy wyrobów cukierniczych w kuchni domowej, na indywidualne zamówienie klienta. Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano, mandatów karnych nie nakładano. Próbek nie pobierano.

Producenci pierwotni, dostawy bezpośrednie i rolniczy handel detaliczny

(zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego)

Na terenie powiatu chojnickiego w grupie tej znajdują się 241 zakładów

- produkcji pierwotnej: 2 pieczarkarnie oraz 190 to gospodarstwa rolne.
- producenci produkcji pierwotnej prowadzący rolniczy handel detaliczny to – 3 gospodarstwa rolne
- producenci pierwotni prowadzący dostawy bezpośrednie to - 42 gospodarstw rolnych
- producenci pierwotni prowadzący dostawy bezpośrednie i rolniczy handel detaliczny to 4 gospodarstwa rolne

Zakłady uchodzące w skład tej grupy podzielono na następujące podgrupy, w zależności od zakresu prowadzonej działalności:

1) Produkcja pierwotna ¹⁾

Zakres upraw to przede wszystkim zboża, ziemniaki, dodatkowo owoce, na przykład truskawki, maliny, borówka amerykańska.

W roku 2024 przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano, mandatów nie nakładano.

Pobrano 4 próbki (ziarno gryki i ziemniaki w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów, 2 próbki - jabłka w kierunku zawartości metali szkodliwych dla zdrowia) – nie kwestionowano.

2) Produkcja pierwotna i rolniczy handel detaliczny²⁾

Działalność RHD w zakresie produkcji i sprzedaży dżemów, syropów i przetworów owocowo-warzywnych.

W roku 2024 nie przeprowadzano kontroli.

3) Produkcja pierwotna i dostawcy bezpośredni³⁾

W roku 2024 przeprowadzono 4 kontrole, niezgodności nie stwierdzono.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano, mandatów nie nakładano.

4) Produkcja pierwotna, rolniczy handel detaliczny i dostawy bezpośrednie

W roku 2024 przeprowadzono 2 kontrole w dwóch zakładach. Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano, mandatów nie nakładano.

Pobrano 1 próbkę truskawek w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów – nie kwestionowano.

¹⁾ Produkcja pierwotna - uprawa roślin lub chów i hodowla zwierząt w celu pozyskania tzw. produktów pierwotnych. Produkcja pierwotna obejmuje także łowiectwo, rybołówstwo i zbieranie runa leśnego - Przedsiębiorstwa sektora spożywczego prowadzące produkcję pierwotną produktów pochodzenia roślinnego oraz podmioty prowadzące sprzedaż bezpośrednią tych produktów obowiązane są złożyć wniosek o wpis do Rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej

²⁾ Rolniczy handel detaliczny (RHD) - odnosi się do żywności produkowanej w całości lub części z własnej uprawy, chowu, hodowli podmiotu działającego na rynku spożywczym i zbywaniu takiej żywności: bezpośrednio konsumentowi finalnemu lub do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego

³⁾ Dostawcy bezpośredni - dostawcami bezpośrednimi są producenci małych ilości żywności nieprzetworzonej pochodzenia roślinnego, sprzedawanej konsumentowi finalnemu, tj. osobom fizycznym, np. na targowiskach, w bramach własnych gospodarstw rolnych oraz lokalnym

sklepom i zakładom gastronomicznym (restauracje, bary, stołówki szkolne i inne); działalność dotyczy wyłącznie surowców wyprodukowanych we własnym gospodarstwie (pochodzących z własnych upraw i hodowli).

Sklepy spożywcze (w tym markety)

Na terenie powiatu chojnickiego znajduje się łącznie 350 obiektów, w tym 40 marketów.

Większość obiektów tej grupy to sklepy ogólnospożywcze, posiadające wydzielone stoiska sprzedaży specjalistycznej. Wiele z nich to małe zakłady, usytuowane na terenach wiejskich i w małych miejscowościach.

Przeprowadzono łącznie 169 kontroli (w tym w marketach 46), z czego 19 kontroli interwencyjnych (markety – 10). Interwencje dotyczyły głównie informacji od konsumentów nt. nieprawidłowości związanych z niewłaściwym magazynowaniem żywności, nieprawidłowej jakości żywności, nieprawidłowego stanu sanitarnego obiektu.

Nałożono łącznie 14 mandatów na kwotę 2700 zł (w tym w marketach 2/400 zł) w związku z nieprzestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego.*

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- brak prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji sprzętu do porcjowania oraz mycia i dezynfekcji rąk pracowników,
- zabrudzone powierzchnie ścian, posadzek,
- nieprawidłowe magazynowanie żywności,
- uszkodzony drobny sprzęt,
- w sprzedaży środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia,
- brak przeszkolenia personelu z zakresu dobrej praktyki higienicznej, brak bieżących zapisów z przeprowadzanych procesów.

Na trzy sklepy wydano decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarnego.

Do badań laboratoryjnych pobrano 139 próbek (w tym 121 w marketach):

Siedemnaście próbek zakwestionowano (dwie próbki wyrobów czekoladowych badane w kierunku cech organoleptycznych zakwestionowano ze względu na obcy chemiczny posmak, pięć próbek - mięsa mielonego z indyka oraz 10 próbek chałwy zbadanych w kierunku mikrobiologicznym zakwestionowano za stwierdzenie w badanych próbkach bakterii Salmonella. Partie produktów zakwestionowanych zgłoszono powiadomieniem do systemu RASFF. Produkty wycofano z obrotu.

Kioski

Obiekty tej grupy to przede wszystkim drobne punkty oferujące owoce i warzywa oraz ryby, często zlokalizowane na terenie placów handlowych oraz kioski szkolne., oferujące żywność pakowaną jednostkowo: kanapki, przekąski i napoje.

Przeprowadzono 5 kontroli.

Wydano jedną decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarnego, nałożono 1 mandat karny, próbek nie pobierano.

Hurtownie

Hurtownie w większości to magazyny ogólnospożywcze oraz hurtownie specjalistyczne: napojów, mięsno-wędliniarskie, mrożonek, tłuszczów, owoców i warzyw oraz jedna oferująca suplementy diety. W tej grupie wg ewidencji znajduje się 28 zakładów.

Przeprowadzono łącznie 22 kontrole (w hurtowni zakwalifikowanej do gr. Hurtownie suplementów diety 1 kontrola), w tym 4 kontrole interwencyjne (w hurtowni zakwalifikowanej do gr. Hurtownie suplementów diety przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną).

Decyzji administracyjnych nie wydawano. Mandatów karnych nie nakładano.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości: brak prawidłowego zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników, ubytki w posadzkach, zabrudzone ściany i sufity, brak prawidłowego funkcjonowania zasad GHP.

Pobrano 38 próbek żywności do badań laboratoryjnych – nie kwestionowano.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W skład tej grupy wchodzi: handel obwoźny, stragany oraz skupy runa leśnego – łącznie 53 obiekty. Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych, w tym 1 interwencyjną.

Wydano jedną decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarnego, próbek nie pobierano, mandatów karnych nie nakładano.

Środki transportu

Kontrole środków transportu - 21 kontrole, w tym 4 kontrole interwencyjne na wniosek konsumenta, pozostałe dotyczyły głównie rozpoczęcia działalności w zakresie transportu środków spożywczych. Kontrole środków transportu przeprowadzano także podczas kontroli np. zakładów produkcyjnych, które takowe środki transportu posiadają.

Decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nakładano.

Apteki

Na terenie powiatu chojnickiego działalność prowadziły 29 apteki i punkty apteczne. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

Do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki – próbek nie kwestionowano.

Decyzji nie wydawano. Mandatów karnych nie nakładano.

Inne obiekty obrotu żywnością

Pod nadzorem PSSE Chojnice znajduje się 107 obiektów. Do grupy tej należą:

- stoiska sprzedaży,
- sklepiki medyczno-zielarskie
- sprzedaż internetowa.

Na terenie powiatu chojnickiego nie istnieją zakłady, które zajmują się wprowadzaniem do obrotu suplementów diety produkowanych na ich zlecenie.

Przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych, w tym 1 kontrolę interwencyjną.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych PPIS w Chojnicach zwrócił się do PPWIS z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej w stosunku do kontrolowanych podmiotów, który nie przestrzega wymagań prawa żywnościowego (w zakresie prezentacji i reklamy wprowadzanych do obrotu przez internet suplementów diety).

Mandatów karnych nie nakładano.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano. Do badań laboratoryjnych pobrano jedną próbkę – nie kwestionowano.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte (bez punktów małej gastronomii)

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono 43 kontrole w 32 obiektach, w tym 11 kontroli interwencyjnych.

Nałożono łącznie 8 mandatów na kwotę 2300 zł (w związku z nieprzestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego).

Najczęściej stwierdzane uchybienia sanitarne: brak prawidłowego stanowiska dezynfekcji jaj, nieprawidłowa segregacja żywności w urządzeniach chłodniczych, w użyciu zniszczony sprzęt produkcyjny, brak prawidłowego wyposażenia stanowiska mycia i dezynfekcji rąk personelu, brudne posadzki, ściany, urządzenia chłodnicze, brak prawidłowo funkcjonujących zasad GHP, GMP.

Podczas kontroli oceniano stopień degradacji tłuszczów używanych do przygotowywania posiłków przy użyciu testera jakości oleju spożywczego „testo 270”. Nie stwierdzano nieprawidłowości.

Wydano jedną decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarnego. Do badań laboratoryjnych pobrano 9 próbek - prawidłowe.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych PPIS w Chojnicach zwrócił się do PPWIS z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej w stosunku do jednego kontrolowanego podmiotu, który nie przestrzega wymagań prawa żywnościowego (rozszerzenie działalności bez złożenia stosownego wniosku do PPIS w Chojnicach o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS)

Zakłady małej gastronomii

(w tym zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych)

W roku sprawozdawczym skontrolowano 44 zakłady małej gastronomii. Część to obiekty całoroczne, część z nich prowadzi działalność jedynie sezonową w miejscowościach turystycznych. Przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych, w tym 3 kontrole interwencyjne.

Nałożono 3 mandaty na kwotę 900 zł (w związku z nieprzestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego).

Podczas kontroli oceniano stopień degradacji tłuszczów używanych do przygotowywania posiłków przy użyciu testera jakości oleju spożywczego „testo 270” – prawidłowe.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości: zabrudzone i brak segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych, brak prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji rąk i sprzętu, brak prawidłowego zabezpieczenia przed dostępem szkodników, brak wdrożonych instrukcji GHP, GMP.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych PPIS w Chojnicach zwrócił się do PPWIS z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej w stosunku do jednego kontrolowanego podmiotu, który nie przestrzega wymagań prawa żywnościowego (rozszerzenie działalności bez złożenia stosownego wniosku do PPIS w Chojnicach o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS)

Decyzje nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano. Próbek nie pobierano.

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2024 r. działało 117 zakładów:

- a) 3 stołówki pracownicze,
- b) 1 bufet przy zakładach pracy (w systemie cateringowym)
- c) 5 domów wczasowych (w tym jeden w systemie cateringowym),
- d) 2 bloki żywienia w szpitalach (w tym jeden w systemie cateringowym),
- e) 1 kuchnia niemowlęca,
- f) 1 blok żywienia w sanatoriach (w systemie cateringowym),
- g) 9 bloków żywienia w domach opieki społecznej (w tym 8 w systemie cateringowym),
- h) 12 żłobków (w tym 10 w systemie cateringowym),
- i) 31 stołówek szkolnych (w tym 11 w systemie cateringowym),

Większość szkół prowadzi tzw. „dożywianie” - posiłki składają się z jednego dania, głównie z zup - bardzo niska stawka żywieniowa. Część posiłków finansuje pomoc społeczna lub gmina.

Posiłki nie spełniają odpowiednich wymagań wynikających z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej dla danej grupy wiekowej.

- j) 1 stołówka w bursach i internatach,
- k) 6 kolonii, obozów, zimowisk,
- l) 34 przedszkola (w tym 21 w systemie cateringowym),
- ł) 1 zakład specjalny (schronisko dla nieletnich),
- m) 10 innych zakładów żywienia (w tym 6 w systemie cateringowym)

Przeprowadzono 54 kontrole sanitarnych, w tym 4 interwencyjne.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł.

Pobrano próbkę posiłku do badań laboratoryjnych.

Zakłady usług cateringowych

W 2024 r. w tej grupie funkcjonował jeden zakład. Przeprowadzono w nim 2 kontrole sanitarne.

Zakład posiada opracowane i wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

Decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego nie wydawano. Mandatów karnych nie nakładano. Próbek nie pobierano.

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Chojnicach funkcjonują 3 zakłady:

- prowadzące działalność okresową (pod zamówienie klienta) w zakresie nadruków fleksograficznych na osłonkach do wędlin,
- wykonujące koszyki do owoców i runa leśnego z drewna topolowego,
- produkujące drobne elementy ze stali nierdzewnej oraz rękawy jednorazowe z folii polietylenowej wykorzystywane w produkcji ciastkarskiej.

W 2024 r. kontroli nie przeprowadzano.

Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

a) Hurtownie

Pod nadzorem znajdują się 2 hurtownie. Prowadzą działalność handlową wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością z metalu, drewna, tworzyw sztucznych, ceramiki i szkła.

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Decyzji nie wydawano, mandatów nie nakładano. Pobrano 3 próbki do badań laboratoryjnych – prawidłowa.

b) Sklepy

Pod nadzorem znajduje się 27 obiektów. Prowadzą one sprzedaż detaliczną wyrobów z metalu, drewna, tworzyw sztucznych, ceramiki i szkła. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Próbek do badań laboratoryjnych nie pobierano.

Obiekty nieewidencjonowane

W roku 2024 r. skontrolowano 8 obiektów:

- stoisko piekarnicze na terenie targowiska w Chojnicach, - przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną. Za rozpoczęcie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej skierowano wniosek o wymierzenie kary pieniężnej do PPWIS. Obiekt zaprzestał działalności na targowisku.

- zakład żywienia w ośrodku wypoczynkowym na terenie gminy Chojnice - przedsiębiorca rozpoczął działalność bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Przeprowadzona kontrola interwencyjna wykazała żywienie osób przebywających na wypoczynku w ośrodku wypoczynkowym. Śniadanie oferowane na zasadzie szwedzkiego stołu, przy użyciu naczyń

stołowych. Dania przygotowywane od surowca, tzn. przy użyciu jaj świeżych oraz owoców i warzyw poddawanych obróbce wstępnej w zakładzie. Obróbka wstępna przeprowadzana w pomieszczeniu kuchennym. Po zakończeniu działalności kuchni w zakresie przygotowywania śniadań pomieszczenia wykorzystywane dla działalności gastronomicznej w zakresie: frytki, zapiekanki, napoje gorące i zimne (w tym alkohol), lody gałkowe, potrawy z grilla.

Stwierdzono brak prawidłowych warunków do dezynfekcji jaj, brak prawidłowych warunków mycia owoców i warzyw – owoce i warzywa myte w komorze zlewozmywaka służącej do mycia sprzętu kuchennego, brak prawidłowych warunków mycia naczyń stołowych - do mycia jedna komora zlewozmywaka i wyparzarka gastronomiczna; stanowisko usytuowane w części barowej. Nieprawidłowe rozplanowanie pomieszczeń – krzyżowanie się dróg – stanowisko mycia naczyń stołowych za barem, stanowisko mycia sprzętu kuchennego niedostosowane gabarytowo do wielkości używanego sprzętu kuchennego, powierzchnie służące do kontaktu z żywnością narażone na zanieczyszczenie – wytłoczki z jajami w przypadkowych miejscach, odzież osobista i przedmioty osobiste w przypadkowych miejscach w pomieszczeniach kuchennych, brak warunków do przechowywania odzieży osobistej i roboczej, w szafce pod zlewozmywakiem w pomieszczeniu kontenera zastoiny z nieznanej, cuchnącej cieczy, zabrudzona powierzchnia, uszkodzone, z odpryskami powierzchnie ściany w pomieszczeniu kontenera, posadzki utrzymane brudno we wszystkich pomieszczeniach, środki spożywcze przechowywane bez zachowania segregacji w urządzeniach chłodniczych, zbędne przedmioty w pomieszczeniu magazynowym, brak środków do dezynfekcji powierzchni, brak do wglądu badań lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych personelu zatrudnionego w zakładzie, brak dokumentacji Dobrej praktyki Higienicznej oraz Dobrej praktyki Produkcyjnej, brak rejestrów. W obiekcie przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała, że podmiot nie zaprzestał działalności, stan sanitarno-techniczny nie uległa poprawie, a ponadto w obiekcie podczas kontroli stwierdzono ślady obecności gryzoni [odchody gryzoni na posadzce]. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono dwa mandaty karne na kwotę 800 zł. Ponowna kontrola sprawdzająca wykazała, iż zakład zaprzestał działalności. PPIS w Chojnicach złożył wniosek o wymierzenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę do PPWIS.

- konfekcjonowanie przetworów grzybowych suszonych na terenie gminy Czersk-po informacji PPIS w Gdyni przeprowadzono kontrolę sanitarną podmiotu. Stwierdzono nieprawidłowości. Za rozpoczęcie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis

do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej skierowano wniosek o wymierzenie kary pieniężnej do PPWIS. Podmiot zaprzestał ww. działalności.

- stoisko sprzedaży wędlin na targowisku – obiekt spoza powiatu chojnickiego. Podczas kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, za które ukarano mandatem karnym na kwotę 300 zł. osobę odpowiedzialną.
- ponadto na wniosek strony przeprowadzono trzy kontrole trzech obiektów poza ewidencją, w wyniku których trzy podmioty złożyły wniosek o zawieszenie postępowania.
- stoisko sprzedaży owoców i warzyw na targowisku – nie stwierdzono nieprawidłowości

Stan sanitarno-epidemiologiczny w 2024 r. na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chojnicach w ocenie stanowiska oświaty zdrowotnej

Działalność pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest realizacją zadań określonych w art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Tematyka programów edukacyjnych i działań akcyjnych jest powiązana z zadaniami zdrowia publicznego zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia oraz aktualną sytuacją epidemiologiczną, a także potrzebami zdrowotnymi społeczeństwa.

W roku 2024 Państwowa Inspekcja Sanitarna realizowała i koordynowała następujące programy edukacyjne:

- ♦ Program edukacyjny „Trzymaj Formę”- promocja zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania oraz aktywności fizycznej . Program przeznaczony jest dla uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej
- ♦ Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- ♦ „Podstępne WZW” – profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C – program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV
- ♦ „Znamię, Znam je?” – profilaktyka czerniaka –program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest podniesienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

♦ „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” - ogólnopolski program edukacyjny dla dzieci przedszkolnych (6-letnich). Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat

♦ Szczepienia HPV w szkołach – promocja bezpłatnych szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV dla dzieci w wieku od 9 do 14 lat

Tabela 1. Zestawienie programów edukacyjnych realizowanych i koordynowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach w roku 2024.

Lp.	Nazwa programu	Tematyka programu	Grupa docelowa	Uwagi
1.	„Trzymaj Formę!” Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę	Właściwe odżywianie, zapobieganie nadwadze i otyłości , propagowanie aktywności fizycznej	Młodzież szkół podstawowych klasy V-VIII	Realizowało: szkoły/odbiorcy 8/840 Konkurs: 4 szkoły/17 uczestników
2.	„Podstępne WZW”	Profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby(WZW) wywoływana przez HBV, HCV i HAV	Młodzież szkół ponadpodstawowych	Realizowało: szkoły/odbiorcy 10/1423
4.	„Znamię! Znam je”	Profilaktyka czerniaka	Młodzież szkół ponadpodstawowych	Realizowało: Szkoły/odbiorcy 10/1448
5.	„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”	Występowanie zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV, profilaktyka raka szyjki macicy	Szkoły ponadpodstawowe	Realizowało: Szkoły/odbiorcy 7/853
6.	Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania HIV/AIDS	Propagowanie wiedzy na temat zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa HIV i chorób przenoszonych drogą płciową, propagowanie testowania w kierunku HIV	Społeczność lokalna- strona www oraz media społecznościowe. Młodzież szkół ponadpodstawowych	Strona www PSSE Chojnice oraz media społecznościowe- 23 publikacje/ 690 odbiorców Prelekcje: 4/120
7.	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych budowanie świadomości ekologicznej	Przedszkola -Dzieci 5-6 letnie	Realizowało: przedszkola/odbiorcy 1/25

8.	Szczepienia przeciw HPV w szkołach	Promocja bezpłatnych szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV dla dzieci w wieku od 9 do 14 lat	Szkoły podstawowe Uczniowie, rodzice, placówki POZ	Liczba szkół, które skorzystały z programu- 15 Liczba dzieci zaszczepionych w ramach programu- 164 Liczba podmiotów POZ zaangażowanych w program - 3
----	---	---	---	--

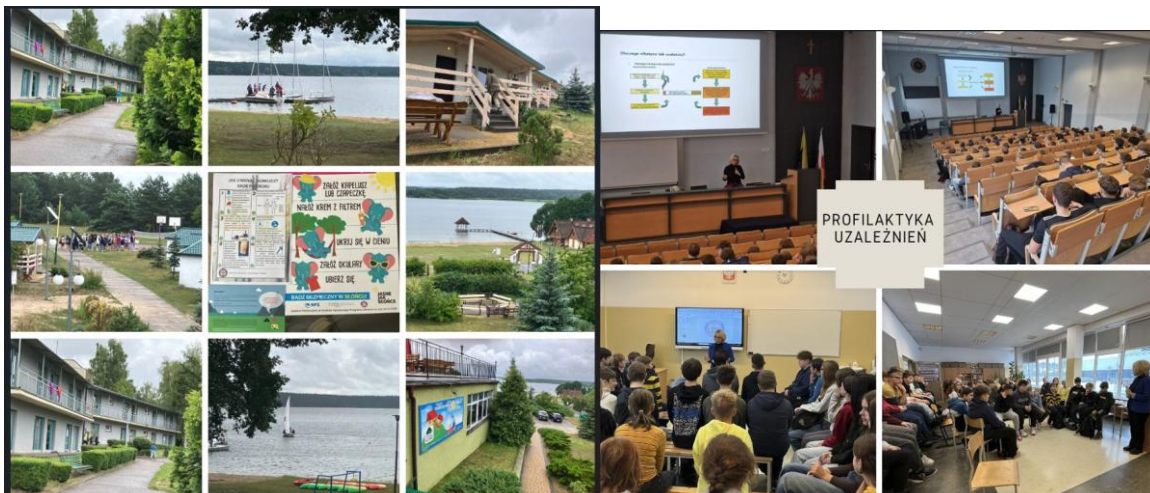
W 2024 roku realizowane były następujące akcje i interwencje nieprogramowe :

- ◆ Profilaktyka antytytoniowa i antynikotynowa
E-papierosy- zagrożenia, Światowy Dzień bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucenia Palenia
- ◆ Bezpieczny wypoczynek letni i zimowy w tym akcja #Podokiemsanepidu
- ◆ Promocja szczepień w tym Europejski Tydzień Szczepień
- ◆ Profilaktyka chorób zakaźnych i niezakaźnych
- ◆ Profilaktyka chorób nowotworowych
- ◆ Bezpieczeństwo żywności: Kampania EFSA dotycząca bezpieczeństwa żywności oraz PlantHealth4Life
- ◆ Promocja zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej
- ◆ Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach
- ◆ Profilaktyka uzależnień- środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne, alkohol
- ◆ Pierwsza pomoc przedmedyczna

Tabela 2. Zestawienie programów i akcji edukacyjno-informacyjnych inicjowanych i koordynowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach w roku 2024.

L p	Nazwa akcji	tematyka	Adresaci-grupa docelowa	uwagi
1.	Działania akcyjne antytytoniowe: - E-papierosy- zagrożenia - Światowy Dzień bez Tytoniu - Światowy Dzień Rzucania Palenia	Propagowanie życia bez tytoniu. Szkodliwość palenia papierosów tradycyjnych i użytkowania e-papierosów	Społeczność lokalna: strona www oraz media społecznościowe. Młodzież szkolna: zajęcia edukacyjne	Strona www oraz media społecznościowe-180 Liczba odbiorców: -zajęcia edukacyjne Szkoły/odbiorcy 9/591
2.	Bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży (lato, zima) Akcja #podokiemsanepidu	Edukacja w zakresie bezpiecznego wypoczynku w tym profilaktyka zatruc pokarmowych, chorób od kleszczowych, ochrona prze promieniowaniem UV	Dzieci i młodzież przebywający na obozach i koloniach Społeczność lokalna - strona www oraz media społecznościowe.	Liczba uczestników-3479 Strona www oraz media społecznościowe-450
3.	Promocja szczepień w tym Europejski Tydzień Szczepień	Propagowanie informacji na temat szczepień i szczepionek oraz kalendarza szczepień obowiązkowych i zalecanych	Społeczność lokalna - strona www oraz media społecznościowe. Dystrybucja materiałów informacyjnych do podmiotów leczniczych	Liczba odbiorców -560
4	Profilaktyka chorób zakaźnych i niezakaźnych	Propagowanie wiedzy na temat legionellozy, boreliozy, meningokoków ,wszawicy, grypy, Covid-19, cukrzycy	Społeczność lokalna - strona www oraz media społecznościowe	Strona www oraz media społecznościowe-1044
5	Profilaktyka chorób nowotworowych	Propagowanie wiedzy na temat czynników rakotwórczych oraz wczesnego wykrywania nowotworów; rak piersi, rak szyjki macicy, rak jelita grubego	Społeczność lokalna - strona www oraz media społecznościowe.	Strona www oraz media społecznościowe-660

6.	Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność” Oraz kampania PlantHealth4Life	Propagowanie zdrowej żywności w tym bezpieczeństwo mikrobiologiczne, edukacja w zakresie suplementów diety oraz zdrowie roślin	Społeczność lokalna- strona www oraz media społecznościowe	Strona www oraz media społecznościowe-355
7.	Promocja zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej	Propagowanie wiedzy na temat napojów energetyzujących, edukacji konsumenckiej oraz właściwego odżywiania i aktywności fizycznej	Uczniowie szkół podstawowych Społeczność lokalna- strona www oraz media społecznościowe Dystrybucja materiałów edukacyjnych do podmiotów leczniczych	Liczba odbiorców-382 Strona www oraz media społecznościowe:900
8.	Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach	Edukacja w zakresie antybiotykoodporności	Społeczność lokalna- strona www oraz media społecznościowe	Strona www oraz media społecznościowe-280
9.	Profilaktyka uzależnień-Środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne, alkohol	Nowe substancje psychoaktywne - zażywanie poprzez wapowanie	Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych -Społeczność lokalna- strona www oraz media społecznościowe	Liczba odbiorców -639 Strona www oraz media społecznościowe-120
10	Pierwsza pomoc przedmedyczna	Propagowania zasad udzielania pierwszej pomocy i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	Pracownicy PSSE Chojnice Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych – współpraca z PCK	Liczba odbiorców-62

**Stan sanitarno-epidemiologiczny w 2024 r. na terenie nadzorowanym przez
PSSE w Chojnicach w ocenie samodzielnego stanowiska ds. Higieny dzieci i młodzieży**

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami m.in:

- higieny procesu nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji

W 2024 roku objęto nadzorem 99 placówek oświatowo-wychowawczych oraz 56 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży w tym:

- 14 żłobków,
- 25 przedszkoli,
- 4 punkty przedszkolne,
- 30 szkół podstawowych,
- 4 technika,
- 4 licea ogólnokształcące,
- 10 zespołów szkół w tym 2 specjalne,
- 1 placówka szkolno-wychowawcza z pobytem całodobowym,
- 1 uczelnia wyższa,
- 1 placówka wsparcia dziennego,
- 1 poradnia psychologiczno – pedagogiczna.
- 156 zgłoszonych turnusów wypoczynku letniego i zimowego

W 2024 roku przeprowadzono 121 kontroli w tym:

- 65 kontroli w obiektach stałych,
- 56 kontroli w obiektach sezonowych.

Ponadto wydano 5 opinii sanitarnych oraz 1 decyzję uruchamiającą żłobek

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w obiektach oświatowo – wychowawczych , objętych nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży, przede wszystkim zwracano uwagę na czystość pomieszczeń, w których przebywają uczniowie oraz stan sanitarno – techniczny budynków i terenu wokół nich. Drastycznych uchybień nie stwierdzono.

Ponadto :

1. Sprawdzano aktualność dokumentacji zdrowotnej nauczycieli oraz pozostałego personelu administracyjno – gospodarczego – uchybień nie zanotowano.
2. Przeprowadzano analizy planu zajęć lekcyjnych – wszystkie niezgodności omawiano na miejscu lub wydawano pisemne zalecenia, uchybienia były usuwane zgodnie z terminem.
3. Oceniano przystosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów, nieprawidłowości omawiano na miejscu lub wydawano zalecenia pisemne. Podczas kontroli zwraca się uwagę, aby meble były zmierzone i posiadały aktualną numerację (zgodnie z normą).
4. Sprawdzano posiadanie atestów i certyfikatów na zakupione meble i sprzęty.
5. W szkołach są przeprowadzane pomiary natężenia oświetlenia przez firmy zewnętrzne wykonano w 4 szkołach podstawowych i w 2 przedszkolach uchybień nie stwierdzono.
6. Przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem plecaków w 2 szkołach podstawowych i 1 zespole szkół stwierdzono, że waga plecaków wynosi średnio od 10 do 15 procent wagi ciała ucznia. Wyniki omawiano na miejscu.
7. Stwierdzono, że wszystkie kontrolowane placówki realizują przepisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych – jest w nich całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz e-papierosów.
8. Uczniowie w szkołach mają możliwość pozostawienia podręczników szkolnych i przyborów (na plastykę i zajęcia sportowe) w indywidualnych szafkach lub w salach lekcyjnych na wydzielonych półkach.
9. Wszystkie placówki mają zapewnioną bieżącą ciepłą i zimną wodę, toalety zaopatrzone w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej.
10. Podczas trwania zimowisk, kolonii, obozów, półkolonii sprawdzano warunki w jakich przebywają dzieci i młodzież, czystość, porządek, dokumentację uczestników i dokumentację zdrowotną personelu, który się nimi opiekował.
11. Przeprowadzono ocenę przygotowania szkół do nowego roku szkolnego

Podsumowując wyniki kontroli w obiektach oświatowo – wychowawczych można stwierdzić, że szkoły w miarę posiadanych środków finansowych:

- przeprowadzają bieżące remonty
- dokonują wymiany mebli na nowe

12. Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych.

**Stan sanitarno-epidemiologiczny w 2024 r. na terenie nadzorowanym przez
PSSE w Chojnicach w ocenie Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami**

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami PSSE w Chojnicach obejmuje nadzorem obiekty w gminach: Chojnice, Czersk, Brusy i Konarzyny. W zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowano kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, produktów biobójczych, detergentów oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, a także oceny ryzyka zawodowego.

Bieżący nadzór sanitarny

W 2024 roku w ewidencji Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami znajdowało się 358 zakładów, w których zatrudnione było łącznie 13355 pracowników. Pracownicy Sekcji przeprowadzili 146 kontroli u 131 pracodawców (nadzorem objęto 37% zewidencjonowanych podmiotów).

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował:

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 17 kontroli w obiektach zajmujących się obrotem substancjami chemicznymi (6 kontroli) i ich mieszaninami oraz w obiektach stosujących chemikalia (11 kontroli),
- nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 – 3 kontrole, w zakładach gdzie w działalności zawodowej stosowane są prekursory,
- nadzór nad produktami biobójczymi – 15 kontroli w podmiotach udostępniających produkty biobójcze (10 kontroli) oraz stosujących je w działalności zawodowej (5 kontroli)
- nadzór w zakresie substancji chemicznych ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 16 kontroli,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 46 kontroli,

Przekroczenia normatywów higienicznych w zakresie czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy stwierdzono w 8 skontrolowanych podmiotach. Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) dotyczyły narażenia na ponadnormatywny hałas (7 zakładów) oraz narażenia na szkodliwy czynnik chemiczny – styren (1 zakład). Ogółem w przekroczeniach NDS i NDN zatrudnione było 98 pracowników (hałas – 94 osoby, czynnik chemiczny – 4 osoby).

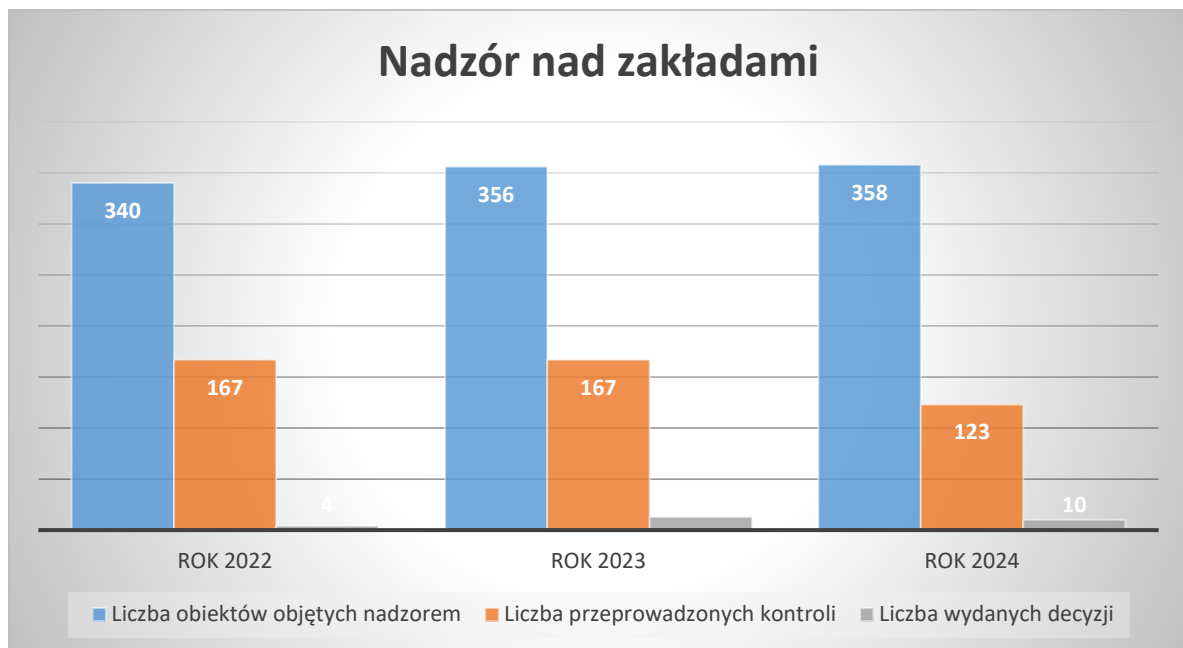
Pracodawcy sukcesywnie wprowadzają usprawnienia służące poprawie warunków pracy polegające między innymi na: wymianie zużytego parku maszynowego, stosowaniu indywidualnych ochron, stosowaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych zmierzających do ograniczenia ponadnormatywnej ekspozycji na szkodliwe czynniki w środowisku pracy. Zakłady mające problem z występującymi przekroczeniami normatywów posiadają opracowane programy organizacyjno-naprawcze, które systematycznie wdrażają w miarę możliwości technicznych i finansowych. Pracownikom zapewnione zostały również odpowiednie, atestowane środki ochrony indywidualnej m. in. ochronniki słuchu, maski i półmaski ochronne.

W 2024 roku w wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych w ramach bieżącego nadzoru wydano 10 decyzji. Nakazy decyzji dotyczyły:

- braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy,
- braku wymaganej przepisami dokumentacji (brak kart badań i pomiarów, brak rejestru prac i pracowników narażonych na kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi),
- nie przesyłania informacji dotyczącej narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne,
- nieprawidłowości w ocenie ryzyka zawodowego (w tym m.in. nieprawidłowa klasyfikacja szkodliwych czynników biologicznych),
- brak kart charakterystyki dla wprowadzanych do obrotu produktów biobójczych

Nakazy nałożone decyzjami, zostały przez pracodawców zrealizowane.

Lp.	Nadzór nad zakładami	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
1	Liczba obiektów objętych nadzorem	340	356	358
2	Liczba przeprowadzonych kontroli	167	123	146
3	Liczba zatrudnionych w przekroczeniach (z czego największą liczbę stanowią osoby pracujące w przekroczeniach czynników fizycznych np. hałas)	237	237	98
4	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	4	13	10

Wszyscy pracownicy skontrolowanych zakładów objęci są profilaktyczną opieką medyczną sprawowaną przez lekarzy medycyny pracy, z którymi pracodawcy posiadają podpisane umowy na wykonywanie badań wstępnych i okresowych. W zakładach przeprowadza się systematycznie analizy i kontrole oceny ryzyka zawodowego ze szczególnym zwróceniem uwagi na zawarte w niej narażenie pracowników na czynniki szkodliwe i powiadamiania pracowników o występującym ryzyku zawodowym na zajmowanych stanowiskach pracy.

Nadzór nad substancjami rakotwórczymi w środowisku pracy

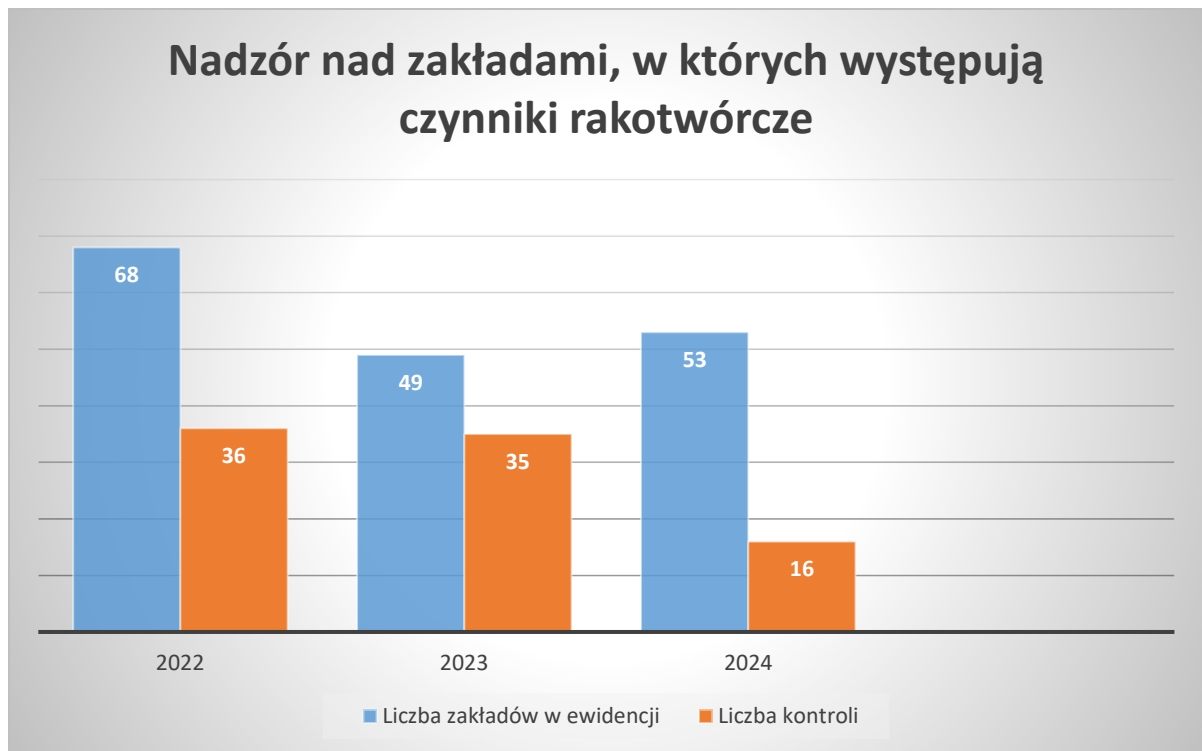
Na terenie działania Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami PSSE Chojnice znajdują się zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne: pyły drewna, frakcja wdychana krzemionki krystalicznej, spaliny silników diesla, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, promieniowanie jonizujące oraz wyroby zawierające azbest.

Szczególnym nadzorem objęte są zakłady pracy zajmujące się rozbiórką elementów zawierających azbest. W ramach realizacji programu wieloletniego pn. „Program oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” przeprowadzano czynności kontrolne w zakładach zajmujących się usuwaniem bądź transportem w/w wyrobów lub odpadów. W 2024 r. w ewidencji figurowało 5 firm zajmujących się usuwaniem, zabezpieczaniem lub transportem wyrobów zawierających azbest. W 2024 r. w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest przeprowadzono 2 kontrole w siedzibach firm zajmujących się taką działalnością oraz 2 kontrole podczas prowadzonych prac rozbiórkowych powodujących konieczność kontaktu z azbestem. Składowisko azbestu znajdujące się w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze obecnie nie przyjmuje odpadów azbestowych ze względu na brak miejsca, zostało zamknięte, zakończony został proces rekultywacji.

Sekcja corocznie wysyła do zakładów przypomnienie o obowiązku przesyłania informacji o czynnikach rakotwórczych występujących w zakładach.

W zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi wydano 2 decyzje, nieprawidłowości dotyczyły braku rejestrów prac i pracowników narażonych na kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi oraz nie uwzględnienia występujących na stanowiskach pracy czynników rakotwórczych w ocenie ryzyka zawodowego.

lp	Nadzór nad substancjami rakotwórczymi	2022	2023	2024
1	Liczba zakładów w ewidencji	68	49	53
2	Liczba kontroli	36	35	16
3	Liczba pracowników narażonych	411	495	671

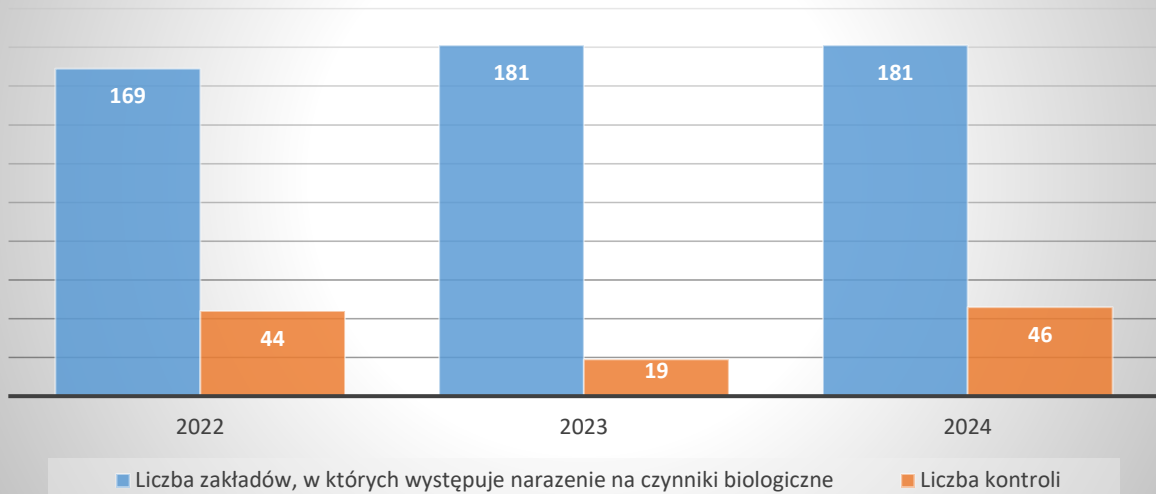

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

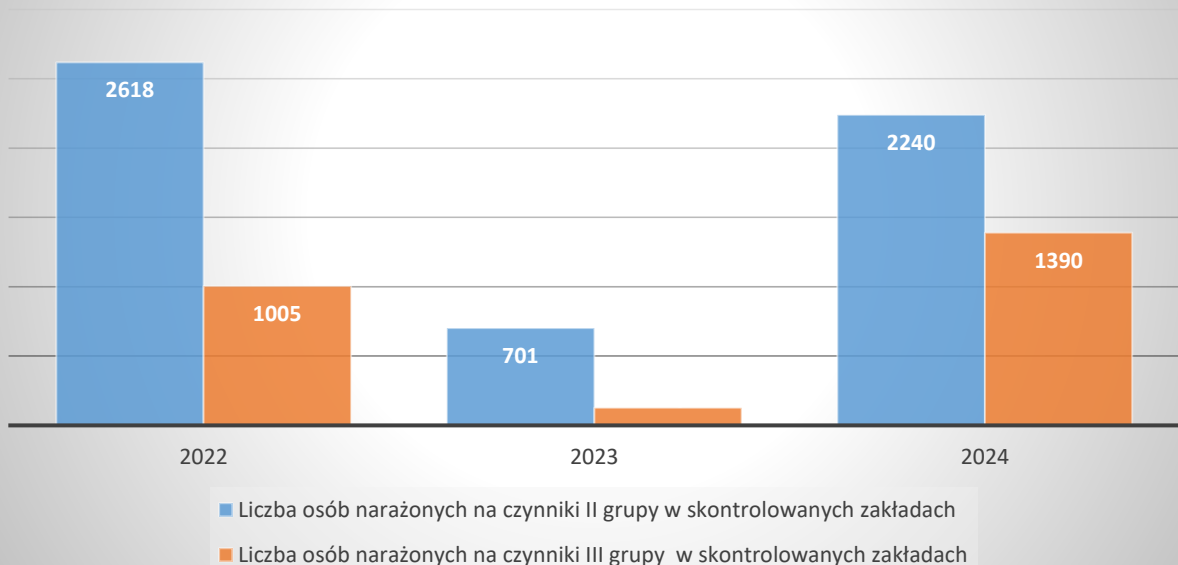
Prowadzone kontrole dotyczyły warunków środowiska i higieny pracy pod kątem narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne. Obejmują m.in. placówki służby zdrowia, placówki opiekuńczo-wychowawcze, zakłady zajmujące się gospodarką ściekami i odpadami, zakłady produkcji spożywczej, personel sprzątający lub kuchenny w innych zakładach. W trakcie kontroli sprawdzana jest dokumentacja dotycząca klasyfikacji występujących w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem i prawidłowości oceny ryzyka zawodowego w tym zakresie, stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, szkolenia i informowania pracowników w tym zakresie. Zgodnie z przedstawianą przez pracodawców klasyfikacją pracownicy są narażeni na szkodliwe czynniki biologiczne II i III grupy zagrożenia.

lp	Nadzór nad czynnikami biologicznymi	2022	2023	2024
1	Liczba zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne	169	181	181
2	Liczba kontroli	44	19	46
3	Liczba osób narażonych na czynniki II grupy w skontrolowanych zakładach	2618	701	2240
4	Liczba osób narażonych na czynniki III grupy w skontrolowanych zakładach	1005	128	1390

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Liczba pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne

Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W nadzorowanych zakładach zwraca się szczególną uwagę na obrót, stosowanie i magazynowanie substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów narkotyków i detergentów. Na bieżąco przekazywane są informacje dotyczące rozporządzenia REACH (Rozporządzenie

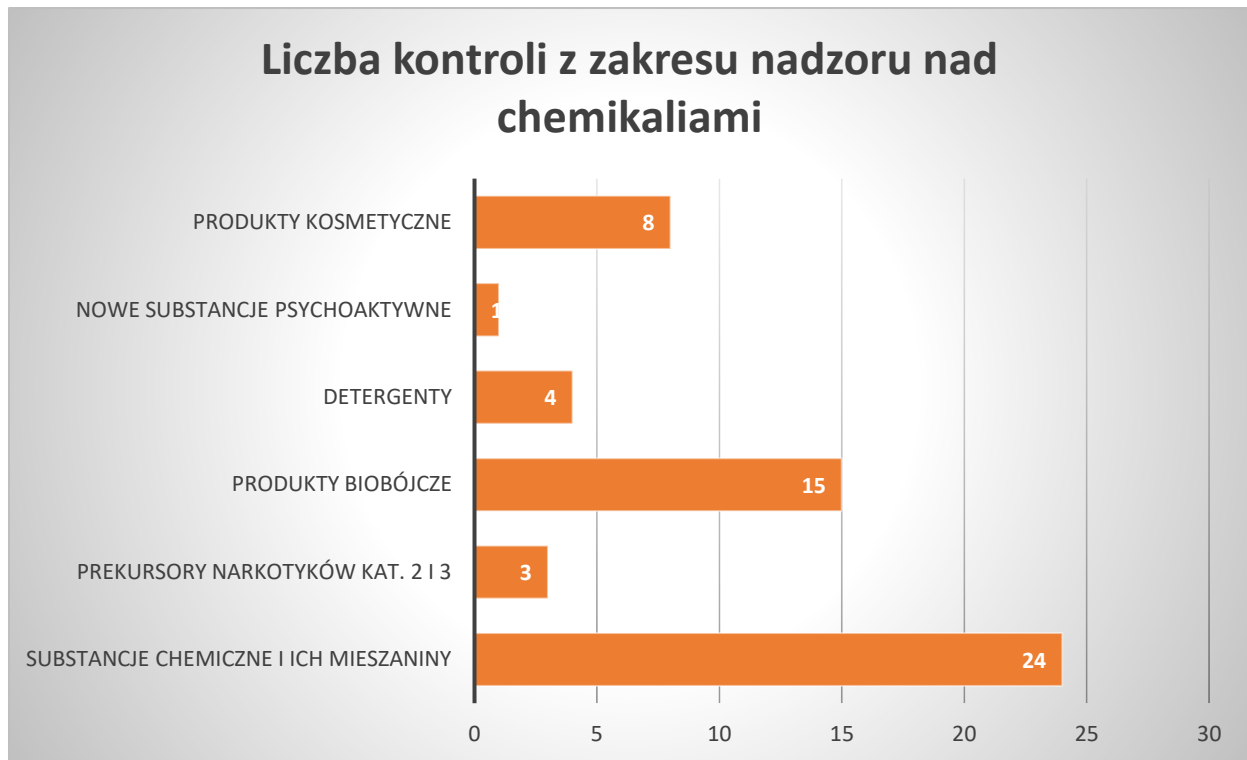
WE nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów) i CLP (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin). Kontroli podlegają: prawidłowość sporządzonych kart charakterystyki, zapoznavania z nimi pracowników, przekazywanie informacji w łańcuchu dostaw, prawidłowość oznakowania i etykietowania opakowań, przestrzegania ograniczeń dotyczących produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów.

W ewidencji prowadzonej przez Sekcję Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami PSSE Chojnice znajduje się 1 przedsiębiorstwo pełniące rolę producenta substancji chemicznych, które można zakwalifikować jako mikro przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwo to produkuje substancję w postaci własnej (alkohol spożywczy - destylat do produkcji spożywczej oraz alkohol przemysłowy - czysty etanol). W przedsiębiorstwie dokonano rejestracji przekazanej do Europejskiej Agencji Chemikaliów. W rejestrze obiektów figurują obecnie 3 przedsiębiorstwa pełniące rolę formulatora tj. dalszego użytkownika przygotowującego mieszaniny poprzez mieszanie, w czasie którego nie zachodzą reakcje chemiczne. Nadzorem objętych jest również 41 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 43 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny, 5 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursory narkotyków kategorii 3, 13 podmiotów stosujących prekursory narkotyków kategorii 2 i 3.

W 2024 roku przeprowadzono łącznie 24 kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami, w tym:

- dystrybutorów oraz formulatorów – 6 kontroli,
- stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny – 11 kontroli,
- wprowadzających do obrotu detergenty – 4 kontrole,
- Stosujących prekursory narkotykowe w działalności zawodowej – 3 kontrole

Nie wydano żadnych decyzji w powyższym zakresie.

Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami PSSE w Chojnicach zarejestrowano 1 producenta produktów kosmetycznych (podmiot odpowiedzialny, nie wytwórca) oraz 27 obiektów obrotu hurtowego i detalicznego produktami kosmetycznymi.

W zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi przeprowadzono 8 kontroli (1 w podmiocie odpowiedzialnym, 7 u dystrybutorów). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano decyzji.

Pobrano do badania 1 próbę spośród produktów do pielęgnacji okolic oczu celem sprawdzenia czystości mikrobiologicznej w/w produktu kosmetycznego. Badania potwierdziły, że pobrany produkt spełnia wymagania dotyczące jakości zdrowotnej pod względem czystości mikrobiologicznej.

Nadzór nad produktami biobójczymi

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami PSSE w Chojnicach figuruje 35 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze, 30 zakładów stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi zwraca się szczególną uwagę na produkty wprowadzane do obrotu bez aktualnych pozwoleń i bez wpisu do Rejestru Produktów Biobójczych, na dostępność karty charakterystyki produktu biobójczego, sporządzonej na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH), obecność i status prawny substancji czynnej, zawartość substancji nie będących substancjami czynnymi, ale wymagających rejestracji (jako składniki mieszanin w rozumieniu rozporządzenia REACH), zgodność przeznaczenia i rodzaju produktu biobójczego z danymi figurującymi w pozwoleniu na obrót, prawidłowości oznakowania opakowania produktu biobójczego, status prawny substancji czynnych zawartych w produktach biobójczych w ramach programu przeglądu prowadzonego przez Europejską Agencję Chemikaliów (ECHA).

W 2024 r. zgodnie z zasadniczymi zamierzeniami szczególnym nadzorem objęto dezynfektanty i algicydy stosowane do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych oraz rodentycydy i insektycydy (produkty biobójcze grupy produktowej PT 14 i 18) stosowane do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań, ze szczególnym naciskiem na podmioty będące wyspecjalizowanymi dostawcami powyższych produktów (sprzedaż stacjonarna i internetowa) oraz podmioty stosujące je w działalności zawodowej.

W zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 15 kontroli (10 kontroli u wprowadzających w/w produkty do obrotu – w tym u 2 prowadzących jednocześnie sprzedaż internetową, 5 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych). Wydano 1 decyzję dotyczącą braku kart charakterystyki dla wprowadzanych przez podmiot do obrotu produktów biobójczych.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach bieżącego nadzoru Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami egzekwuje przestrzeganie przepisów dotyczących zakazu wytwarzania, przywozu i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (ŚZ) oraz sprawuje nadzór nad spełnieniem przepisów dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej (NSP), w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

W 2024 roku nie zarejestrowano żadnego przypadku podejrzenia zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

W związku z pismem przekazanym przez PPWIS przeprowadzono 1 kontrolę doraźną w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi – nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wszczęto postępowania administracyjnego.

Nie prowadzono żadnych postępowań na wniosek naczelnika urzędu skarbowego w sprawie pokrycia kosztów prowadzonych postępowań egzekucyjnych dotyczących nałożonych kar pieniężnych z art. 52a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

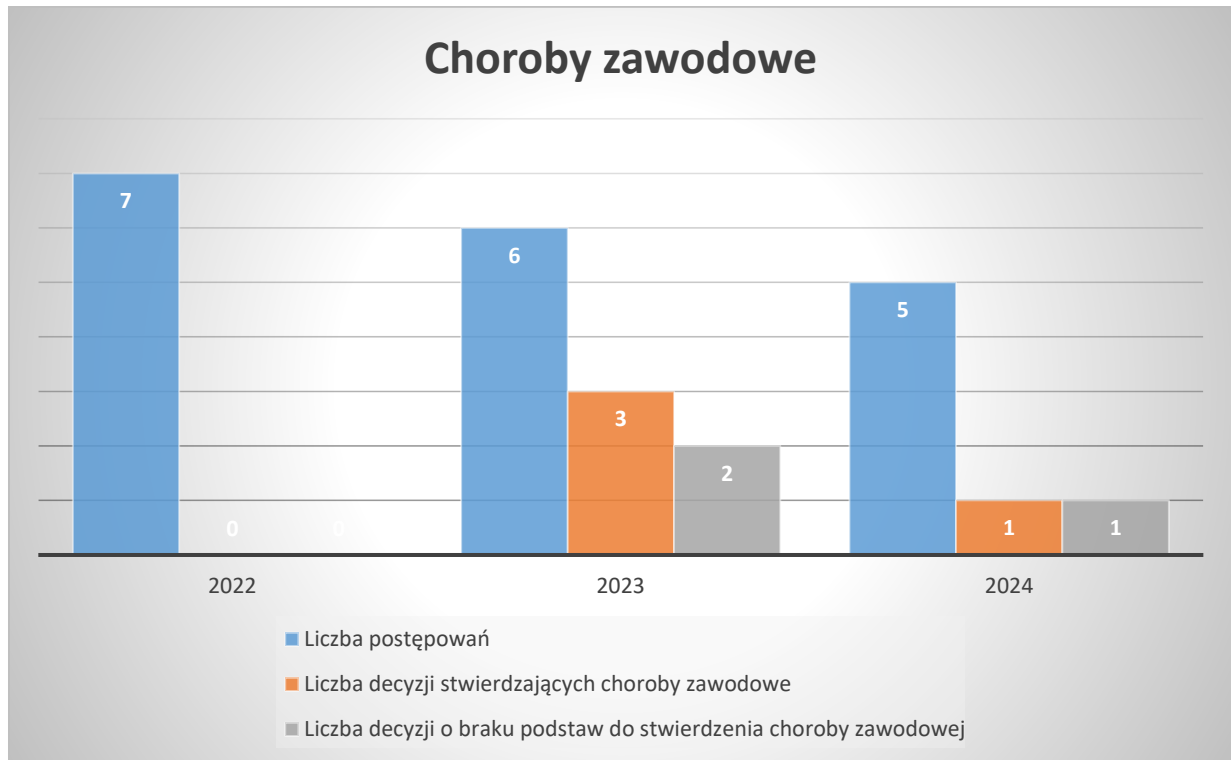
Nie przeprowadzono żadnych kontroli dotyczących sprawdzenia zgodności ze stanem faktycznym wniosku na prowadzenie działalności przez przedsiębiorcę w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrz wspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej.

Choroby zawodowe

W 2024 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Kontynuowano również postępowania wszczęte w roku poprzednim.

W wyniku prowadzonych postępowań w sprawach chorób zawodowych wydano łącznie 3 decyzje: 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym), 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza) oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie wobec zakładu pracy. Sporządzono 4 karty oceny narażenia zawodowego, w tym 1 kartę dla innej jednostki PPIS.

lp	Choroby zawodowe	2022	2023	2024
1	Liczba postępowań	7	6	5
2	Liczba decyzji stwierdzających choroby zawodowe	0	3	1
3	Liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	0	2	1

Współpraca z innymi instytucjami

- W toku postępowań w zakresie chorób zawodowych współpraca z pracodawcami, lekarzami profilaktykami, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Gdańsku i w Bydgoszczy.
- W zakresie współpracy z Państwową Inspekcją Pracy przekazywano na bieżąco do wiadomości decyzje dot. chorób zawodowych.
- W trakcie ww. postępowań zwracano się do ZUS, KRUS oraz archiwów i przechowawców akt o udzielenie informacji.
- Współpracowano również z innymi PPIS w kwestii opracowywania kart oceny narażenia zawodowego zgodnie z właściwością miejscową.
- Corocznie przekazywana jest do Starostwa Powiatowego w Chojnicach ocena stanu sanitarno-epidemiologicznego powiatu.
- W zakresie współpracy ze Szpitalem Specjalistycznym w Chojnicach- coroczne przypomnienie o obowiązku zgłaszania przypadków zatruc nowymi substancjami psychotropowymi lub środkami zastępczymi.

Promocja zdrowia

- Kontynuowano działania związane z propagowaniem zdrowego miejsca pracy bez dymu tytoniowego, podczas kontroli zbierano informacje nt. realizacji zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Przekazano informację do pracodawców i służb BHP dot. zmiany ustawy, wzoru druku oraz obowiązku przekazania informacji o czynnikach rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych.
- Osobom zainteresowanym zgłaszającym się do PSSE udzielano informacji w zakresie postępowań dot. chorób zawodowych.
- Propagowano dobre praktyki dotyczące sposobów pomiarów stężenia radonu w miejscach pracy, budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.
- W zakresie działań informacyjno-edukacyjnych podczas kontroli poruszano tematykę dotyczącą kontrolowanych zakresów, stosowania środków technicznych w zakładzie, stosowania środków ochrony indywidualnej przez pracowników.
- Przekazywano informacje dotyczące dostępnych do pobrania na stronie Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy aplikacji mobilnych, w tym m.in. aplikacji wspomagającej dobór ochronników słuchu, serwisów interaktywnych, prowadzonych przez CIOP-PIB kampanii społecznych i informacyjnych.

Stan sanitarno-epidemiologiczny w 2024 r. na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chojnicach w ocenie Sekcji Higieny Komunalnej

Urządzenia wodociągowe i nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi był sprawowany na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 416) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. 2024 r., poz. 757). Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294).

Na terenie powiatu chojnickiego funkcjonuje 28 urządzeń wodociągowych dostarczających wodę do spożycia do 177 miejscowości. Ujęciami tych wodociągów są studnie głębinowe, z których woda często jest zanieczyszczona związkami żelaza i manganu, stąd przez podaniem do sieci woda jest uzdatniana – odżelaziana i odmanganiana.

Tabela: Wodociągi zaopatrzenia w wodę

Wodociągi o produkcji wody (m ³ /d)	Liczba urządzeń wodociągowych	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)
≤100	3	1,873
101-1000	11	27,64
1001-10000	3	60,623
Razem	17	90,136
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	11	0,232
Razem wszystkie wodociągi	28	90,368

Tabela: Producenci dostarczający wodę

Lp.	Nazwa i adres producenta	Urządzenia wodociągowe	Zaopatrywane gminy
1	Miejskie Wodociągi sp. z o.o. Pl. Piastowski 27a 89-600 Chojnice	Funka-Chojnice	miasto Chojnice i miejscowości: Funka, Bachorze, Chojniczki, Jarcewo, Karolewo, Topole, Władysławek, Czartołomie oraz Stary Młyn
2	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Chojnicach ul. Ustronna 12 89-606 Charzykowy	Krojanty, Lichnowy, Niezychowice, Ogorzeliny, Pawłowo, Swornegacie, Charzykowy	gmina Chojnice
3	Zakład Usług Komunalnych w Czersku sp. z o.o. ul. Kilińskiego 15 89-650 Czersk	Czersk, Łąg, Odry, Rytel	miasto i gmina Czersk
4	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Bolta 10 89-632 Brusy	Brusy, Czyczkowy, Męcikał,	miasto i gmina Brusy

5	Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. ul. Szkolna 7 89-607 Konarzyny	Konarzyny, Kiełpin, Ciecholewy,	gmina Konarzyny
---	---	------------------------------------	-----------------

Badania jakości wody do spożycia w ramach kontroli urzędowej przeprowadzały laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej, tj. Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gdańsku i Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Człuchowie. W ramach kontroli wewnętrznej badania były wykonywane przez laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Badania dotyczyły mikrobiologii, jak i właściwości fizyko-chemicznych i organoleptycznych wody. Podstawą nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia była ocena zgodności z wymaganiami określonymi w przepisach prawa w aspekcie zagrożeń zdrowotnych, w celu określenia czy woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego. Nadzór nad jakością wody polega na prowadzeniu monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nadzór nad obiektami służącymi do zaopatrywania ludności w wodę, dokonywanie ocen jakości wody (bieżących, okresowych i obszarowych) oraz informowanie organów samorządowych i ludności o jakości wody, wydawanie ocen higienicznych dotyczących materiałów oraz wyrobów stosowanych do uzdatniania i dystrybucji wody.

W 2024 roku Sekcja Higieny Komunalnej przeprowadziła kontrole wszystkich urządzeń wodociągowych działających na nadzorowanym terenie. Wydano 81 ocen jakości i przydatności wody do spożycia. Harmonogram badań zleconych przez producentów wody, który w głównej mierze jest zależny od wielkości produkcji wody i usytuowania punktów poboru, był w każdym przypadku uzgodniony i opiniowany przez organ inspekcji sanitarnej. Badania były przeprowadzane zgodnie z harmonogramem oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, jak np. awaria bądź otrzymania wniosku o przeprowadzenie interwencji w sprawie jakości wody do spożycia dostarczanej do konsumenta i/lub podejrzenia niewłaściwej jakości wody. Obowiązkiem producenta wody jest bieżące dostarczenie sprawozdań z badania próbek wody oraz informowanie o wszelkich zdarzeniach niepożądanych i podjętych działaniach naprawczych. Z obowiązku tego w 2024 roku wywiązali się wszyscy producenci wody.

W 2024 r. w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej z kontrolowanych punktów pobrano do badania laboratoryjnego (pod kątem bakteriologicznym, fizyko-chemicznym i organoleptycznym) 304 próbki wody. Przeprowadzono 3 postępowania administracyjne w celu wydania decyzji nakładających opłaty za przeprowadzone badania w ramach kontroli

urzędowej, gdyż wyniki badań były niezgodne z określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294). Sytuacje te dotyczyły urządzenia wodociągowego w Brusach, gdzie w próbce wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w punkcie zgodności w Szkole Podstawowej w Lubni stwierdzono przekroczenie następujących parametrów: mętność $1,2 \pm 0,3$ NTU przy dopuszczalnej wartości 1,0 NTU, stężenie manganu 231 ± 30 µg/l przy dopuszczalnej wartości ≤ 50 µg/l oraz stężenie żelaza 518 ± 78 µg/l przy dopuszczalnej wartości 200 µg/l. Natomiast w punkcie zgodności w Przychodni Lekarskiej w Leśnie stwierdzono mętność > 50 NTU, stężenie manganu > 1000 µg/l i stężenie żelaza > 1000 µg/l. Ponadto w punkcie zgodności w Oczyszczalni Ścieków w Swornegaciach należącego do wodociągu Swornegacie Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Charzykowach stwierdzono mętność wynoszącą 2,0 NTU. We wszystkich tych przypadkach podjęto działania naprawcze i osiągnięto parametry zgodne z wymaganiami.

Sekcja Higieny Komunalnej nadzoruje także inne podmioty zaopatrujące w wodę. Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach jest ich 11. Dostarczające one wodę pochodzącą z indywidualnego ujęć w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej bądź w podmiotach działających na rynku spożywczym. Stan sanitarny tej grupy wodociągów w 2024 r. nie budził zastrzeżeń. Otrzymały one pozytywne oceny przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Badania ciepłej wody użytkowej

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017, poz. 2294) określa również wymagania, jakie powinna spełniać ciepła woda użytkowa pod względem stwierdzanej w próbce wody ilości bakterii z rodzaju *Legionella*. Przepisy te dotyczą obiektów podmiotów leczniczych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie użytkowania wody powstaje aerozol wodno-powietrzny. Badania w kierunku *Legionella* sp. zostały przeprowadzone w podmiotach leczniczych, hospicjach, Domu Pomocy Społecznej, Domu Kapłana Seniora, Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn, hotelach i innych obiektach zakwaterowania, na pływalniach, w zakładach odnowy biologicznej, halach sportowych. W ramach kontroli w 2024 r. w kier. *Legionella* sp. zbadano 129 próbek ciepłej wody. W większości przypadków badania dały prawidłowe wyniki, tylko w jednym przypadku wykazano średnie skażenie. Sytuacja ta miała miejsce w placówce zajmującej się opieką nad seniorami. Ryzyko zakażenia ludzi zostało niemal natychmiast zlikwidowane przez działania

naprawcze, które obejmowały przegrzanie wewnętrznej sieci wodociągowej. Powtórnie przeprowadzone badanie nie wykazało przekroczeń.

Kąpieliska

Zagadnienia związane z nadzorem nad kąpieliskami regulują krajowe akty prawne, które implementują dyrektywę 2006/7/WE dotyczącą zarządzania jakością wody w kąpieliskach. Zgodnie z ustawą Prawo Wodne mogą też być tworzone miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, które mogą funkcjonować przez czas nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym. W 2024 roku na terenie powiatu chojnickiego nie funkcjonowało żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. W poprzednim roku było ono zorganizowane w Kopernicy nad Jeziorem Charzykowskim.

Zapewnienie wysokiego poziomu ochrony wody w kąpielisku jest możliwe poprzez ocenę realnych zagrożeń, analizę parametrów mikrobiologicznych i zarządzanie jakością wody przez organizatora kąpieliska oraz organy nadzoru sanitarnego, co umożliwia wykrycie zanieczyszczeń niebezpiecznych dla zdrowia osób korzystających z kąpieliska. Ocena jakości wody odbywa się poprzez analizę parametrów dowodzących obecności bakterii *Escherichia coli* i enterokoków. Działania prewencyjne są podejmowane natychmiast po stwierdzeniu zagrożenia. W 2024 r. w 3 przypadkach wydano decyzje w tymczasowym zakazie kąpieli ze względu na zakwit sinic. Woda była na bieżąco nadzorowana wizualnie.

W 2024 r. na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach było czynnych 7 kąpielisk.

Tabela: Kąpieliska

Lp.	Nazwa jeziora	Gmina	Lokalizacja	Organizator
1	Charzykowskie	Chojnice	Charzykowy	Gmina Chojnice ul. 31 Stycznia 56A 89-600 Chojnice
2	Charzykowskie	Chojnice	Małe Swornegacie	
3	Karsińskie	Chojnice	Swornegacie	
4	Charzykowskie	Chojnice	Funka OW Mikomania	Miko-Tur sp. z o.o. Funka 9
5	Ostrowite	Czersk	Ostrowite	Administracja Zasobów Komunalnych ul. Dworcowa 31 89-650 Czersk

6	Dybrzk	Brusy	Czernica	Urząd Miejski w Brusach ul. Na Zaborach 1 89-632 Brusy
7	Dybrzk	Brusy	Harcerska Baza Obozowa Czernica	Fundacja Rozwoju ZHP Chorągwi Gdańskiej Oddział w Gdyni ul. B. Prusa 9-11 81-431 Gdynia

Organizatorzy kąpielisk w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzali badania jakości wody oraz prowadzili wizualne nadzorowanie wody. Harmonogram badań został uzgodniony z organem nadzoru sanitarnego.

Wyniki badań na bieżąco były przekazywane przez organizatorów do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach. W ramach kontroli urzędowej pobrano do badań 7 próbek wody. Były one badane w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chojnicach w 2024 r. wydał 36 ocen jakości wody w kąpieliskach, stwierdzając w 33 przypadkach przydatność do kąpieli, a w trzech brak przydatności, co było związane z krótkotrwałym zakwitem sinic. Miało to miejsce w kąpielisku Małe Swornegacie nad J. Charzykowskim i kąpielisku Swornegacie nad Jeziolem Karsieńskim. Oceny były zamieszczane w internetowym Serwisie Kąpieliskowym prowadzonym przez Główny Inspektorat Sanitarny. Serwis ten stanowi kompendium wiedzy dla osób chcących skorzystać z wypoczynku na kąpielisku.

Kąpieliska były prawidłowo oznakowane, na tablicach były umieszczane aktualne informacje, zapewniono możliwość korzystania z toalet. Dbano o przestrzeganie zakazu wprowadzania psów na teren kąpielisk. Na wszystkich kąpieliskach nad bezpieczeństwem kąpiących się czuwali ratownicy. W 2024 roku przeprowadzono kontrole wspólnie z funkcjonariuszami Policji w celu sprawdzenia czy korzystanie z kąpielisk nie niesie ze sobą zagrożenia dla zdrowia i życia kąpiących się.

Wszystkie kąpieliska, które utworzono w 2024 r. na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach zakwalifikowano jako doskonałe.

Obiekty użyteczności publicznej (w których są udzielane świadczenia zdrowotne, pielęgnacyjne, środki transportu, obiekty związane z kulturą, turystyką i sportem)

Wymagania dla zakładów, które świadczą usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej regulują przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2024 r., poz. 924), której artykuł 16 nakłada na osoby

podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przez zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Ponadto obowiązują przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2003 r., poz. 1650) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2022 r., poz. 1225). W czasie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na przestrzeganie w/w przepisów, w szczególności na stan techniczny pomieszczeń, ich stan sanitarno-higieniczny, przestrzeganie zasad zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych i zakażeń, postępowanie z odpadami. W zakładach kosmetycznych nacisk położono na zapobieganie zakażeniom oceniając procedury mające na celu zapobieganie im w czasie przeprowadzania zabiegów naruszających ciągłość tkanek, właściwe postępowanie z odpadami zakaźnymi. Natomiast w czasie kontroli solariów zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów (Dz. U. 2017 r., poz. 2111) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia (Dz. U. 2018 r., poz. 275).

Sekcja Higieny Komunalnej sprawuje nadzór nad obiektami użyteczności publicznej, takimi jak: podmioty lecznicze (szpitale, hospicja, praktyki pielęgniarские), zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, solaria, siłownie), hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie (ośrodki wczasowe, kempingi, pensjonaty, pola biwakowe, pola namiotowe), obiekty sportowe, obiekty zamieszkania zbiorowego (domy pomocy społecznej, domy opieki, noclegownie dla bezdomnych), zakłady karne i areszty śledcze, cmentarze, dworce, domy kultury, pralnie, ustępy publiczne, środki transportu (pociągi, autobusy, środki do przewozu zwłok i szczątków ludzkich).

W 2024 r. pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej znajdowały się 472 obiekty, w których łącznie przeprowadzono 247 kontroli (w tym kontrole urządzeń wodociągowych, kąpielisk, kontrole przeprowadzenia ekshumacji zwłok, kontrole przeprowadzone na wniosek o interwencję).

Tabela: Wybrane grupy obiektów użyteczności publicznej na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chojnicach

Typ obiektu	Liczba obiektów		
	według ewidencji na 31.12.2024	skontrolowanych	
		ogółem	ze stwierdzonym złym stanem higieniczno- sanitarnym i/lub technicznym
Szpital	5	5	0
Hospicja	2	2	0
Zakłady rehabilitacji lecniczej	1		0
Zakłady fryzjerskie	87	45	4
Zakłady kosmetyczne	106	52	2
Zakłady tatuażu	10	4	0
Zakłady odnowy biologicznej	27	6	0
Inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu	24	6	0
Hotele	11	5	1
Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	43	16	1
Pływalnie	4	4	0
Obiekty sportowe	5	5	2
Dworce kolejowe, autobusowe i stacje kolejowe	7	3	0

Stan sanitarny powiatu chojnickiego w roku 2024

Domy pomocy społecznej	1	1	0
Noclegownie	1	1	0
Inne obiekty świadczące usługi opieki całodobowej	3	3	0
Zakłady karne i areszty śledcze	1	1	1
Domy kultury	10	5	0
Pralnie	4	3	1
Ustępy publiczne	10	5	0
Domy przedpogrzebowe	2	2	1
Cmentarze	25	15	0

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli polegały na przykład na:

- brudne ściany i sufity, z zaciekami i pęknięciami w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w obiektach sportowych,
- zły stan techniczny pomieszczenia sanitarno-higienicznego oraz niewłaściwe składowanie odpadów komunalnych na polu namiotowym,
- brudne ściany i sufity oraz krzyżowanie się dróg czystych i brudnych w pralni,
- wymagające malowania pomieszczenie maglowania, brak miejsca do przechowywania i uszkodzony blat w pomieszczeniu socjalnym w hotelu,
- brak wentylacji i umywalek w pomieszczeniu do prowadzenia terapii oraz brak wentylacji w pomieszczeniu socjalnym w zakładzie rehabilitacji,
- brudne, zawilgocone ściany i sufity w domu przedpogrzebowym,

W zakładach branży beauty:

- zły stan techniczny zakładu fryzjerskiego (pęknięcia sufitu, nieszczelne drzwi wejściowe, brak drzwi w szafach, zniszczony fotel fryzjerski, uszkodzony wentylator),
- nieprawidłowo zorganizowany ciąg sterylizacyjny i niewłaściwe przechowywanie jałowych pakietów z narzędziami, brak opisu na jałowych pakietach w zakładzie kosmetycznym,

- brak środka do dezynfekcji lub środek z nieaktualnym terminem ważności w zakładzie kosmetycznym,
- brak czystości i porządku w zakładzie fryzjerskim.

W 2024 r. na osobę odpowiedzialną za stwierdzony nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny nałożono 1 mandat na kwotę 200,00 zł.

Po wydaniu zaleceń uzyskano poprawę stanu sanitarnego w kontrolowanych obiektach.

Pływalnie

Pływalnia stanowi szczególny rodzaj obiektu, który według definicji zawartej w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. 2023 r., poz. 714) jest to obiekt kryty lub odkryty, z wodą przepływową, przeznaczony do pływania lub kąpieli, posiadający co najmniej jedną nieckę basenową, z trwałym brzegiem i dnem, wyposażony w urządzenia sanitarne, szatnie i natryski. Za zapewnienie bezpieczeństwa osób kąpiących się odpowiedzialny jest podmiot prowadzący działalność w tym zakresie. Zarządzający pływalnią umieszcza w ogólnie dostępnym miejscu informacje dotyczące zasad korzystania, o ograniczeniach w korzystaniu z wyznaczonego obszaru wodnego oraz sposobie powiadamiania o wypadkach. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkownikom pływalni jej właściciel ma obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2022 r., poz. 1230). Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zgodnie z harmonogramami ustalonymi we współpracy z tut. Organem. Kontrole były przeprowadzane przez orany inspekcji sanitarnej w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody. W ramach nadzoru nad jakością wody na pływalniach organy inspekcji sanitarnej uzgadniają przygotowywane przez zarządzających pływalniami harmonogramy badań jakości wody, gromadzą i analizują dane o jakości wody, wykonują badania jakości wody i wydają zbiorcze oceny jakości wody na pływalniach na podstawie wyników badań i pomiarów w prowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej i kontroli urzędowej.

Na terenie powiatu chojnickiego w 2024 r. funkcjonowały 4 pływalnie:

- Centrum Park Chojnice przy ul. H. Wagnera 1 w Chojnicach,
- pływalnia w Notera Hotel SPA Bory Tucholskie przy ul. Wczasowej 1 w Charzykowach,

- pływalnia w NZOZ Rehabilitacja Krojanty przy ul. 18 Pułku Ułanów Pomorskich 7 w Krojantach,

- pływalnia w Hotelowych Krojantach przy ul. 18 Pułku Ułanów Pomorskich 7 w Krojantach.

W 2024 r. w ramach kontroli urzędowej pobrano na pływalniach 28 próbek wody, w tym były próbki z instalacji ciepłej wody użytkowej w kier. *Legionella*. Badane próbki wody pobrane na pływalniach wykazały niekiedy przekroczenia niektórych parametrów, ale ogólnie stan wody nie stanowił zagrożenia dla zdrowia kąpiących się.

Wydawanie zezwoleń na ekshumacje i sprowadzenie zwłok/szczątków/prochów ludzkich

Sprawy związane z ekshumacją i sprowadzeniem zwłok/szczątków/prochów ludzkich były załatwiane na wniosek osoby uprawnionej. W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chojnicach wydał 56 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok/szczątków ludzkich. W jednej sprawie wydał decyzję odmowną, gdyż wniosek złożyła osoba nieuprawniona. Wydano także 9 postanowień o wyrażeniu zgody na sprowadzenie zwłok/prochów do Polski z zagranicy. Przeprowadzono kontrole 5 ekshumacji zwłok dokonanych przed upływem 20 lat od daty pochówku.

Działalność edukacyjno-informacyjna

W 2024 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w czasie przeprowadzania kontroli stanu sanitarnego prowadziła działania edukacyjno-informacyjne. Ich zakres zależał od typu obiektu i/lub rodzaju prowadzonej działalności. I tak np. w podmiotach leczniczych przeprowadzone działania edukacyjno – informacyjne polegały na przedstawieniu zagrożeń wynikających z eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej, a miały one na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju *Legionella* (istotne są regularne przeglądy, czyszczenie i dezynfekcja, unikanie stagnacji wody, okresowe przegrzewanie, utrzymanie właściwej temperatury, posiadanie instrukcji/procedury mającej na celu zapobieganie rozwojowi bakterii *Legionella* w instalacjach wodnych); postępowania z odpadami medycznymi (intensyfikacja działań w zakresie zasad właściwej klasyfikacji odpadów medycznych, intensyfikacja działań w zakresie warunków wstępnego magazynowania odpadów medycznych, opracowana, wdrożona i stosowana procedura postępowania z odpadami medycznymi, transport wewnętrzny, pomieszczenie do przechowywania odpadów medycznych, urządzenia chłodnicze do magazynowania, umowy na odbiór odpadów medycznych). Przykładowe działania edukacyjno-informacyjne w zakładach branży beauty wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek polegały na zwróceniu uwagi na opracowanie i stosowanie procedur (mycia

i dezynfekcji oraz sterylizacji, postępowanie z bielizną czystą i brudną, postępowanie z odpadami), zasady właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji (okresowe przeglądy, czyszczenie).

W 2024 r. działania edukacyjno-informacyjne przeprowadzono podczas 71% kontroli stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej.

Opinie o projektach uchwał rad gmin dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chojnicach wydał 2 opinie o projektach uchwał rad gmin dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach oraz szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatą.

Opiniowanie zabezpieczenia imprez masowych pod względem sanitarnym

Przed wydaniem opinii sanitarnej ocenie podlegają zasady wyposażenia obiektu w urządzenia sanitarne (dostateczna liczba toalet), sposób postępowania z odpadami (gromadzenie, bieżące usuwanie), rozmieszczenie punktów medycznych, zabezpieczenie w wodę zdatną do spożycia oraz podmioty zapewniające ofertę gastronomiczną.

W roku 2024 wydano 12 opinii dla następujących imprez masowych:

- mecze piłki nożnej MKS „Chojniczanka 1930” rundy sezonu 2023/2024 i 2024/2025 (2 opinie),
- FSC Gala MMA i K1,
- występ Kabaretu Neonówka,
- koncert Anny Wyszkonii,
- koncert zespołu Varius Manx & Kasia Stankiewicz,
- XXVII Festiwal Piosenki Żeglarskiej,
- Szarża pod Krojantami,
- mecze piłki nożnej Mecze Ekstraklasy Futsalu oraz Pucharu Polski w Futsalu,
- Babilon Boxing Show,
- 5-Lecie 10 Tenorów,
- występ Kabaretu Moralnego Niepokoju.

Interwencje

W 2024 roku w Sekcji Higieny Komunalnej rozpatrzono 16 wniosków o przeprowadzenie interwencji w różnych obiektach na terenie działania Stacji. Dotyczyły one np. niewłaściwej jakości wody do spożycia u konsumentów, złego stanu sanitarnego lokalu mieszkalnego i obiektu użyteczności publicznej, zasiedlenia budynku przez pluskwy. Tylko 3 wnioski o przeprowadzenie interwencji okazały się zasadne. W 8 przypadkach sprawy nie leżały w kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wobec czego zostały przesłane do odpowiedniego organu według właściwości rzeczowej i miejscowej.

Działania Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru zapobiegawczego w roku 2024

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chojnicach, w zakresie nadzoru zapobiegawczego realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego przez uczestniczenie w procesie inwestycyjnym, pełniąc rolę zapobiegawczą. Opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów, jak np.: obiekty żywieniowo-żywnościowe, obiekty usługowo - handlowe, obiekty przemysłowe, zakłady kosmetyczno-fryzjerskie i odnowy biologicznej, inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową i inne. Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

W dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego głównym zadaniem jest: sprawować nadzór pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących m.in.:

- projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego,
- projektów planów remediacji,
- warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie
- oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

sprawować zapobiegawczy nadzór pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub

zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w obiektach istniejących i planowanych (m.in. projektowanie, zmiana sposobu użytkowania, dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, uzyskiwania odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy), w szczególności obiektów i urządzeń objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chojnicach w roku 2024 zajął 236 stanowisk w zakresie spełnienia warunków sanitarno-higienicznych i ochrony środowiska, w następującym zakresie:

- 19 wniosków w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 7 wniosków w sprawie zaopiniowania/uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- 34 wnioski co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;
- 5 wniosków w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2 wnioski dotyczących dokumentacji projektowych obiektów lub lokali o różnym przeznaczeniu;
- 105 wniosków dotyczących innych spraw (korespondencje, informacje, przekazania do WSSE, postanowienia, wezwania).

W sprawach dotyczących przekazania do użytkowania nowych obiektów budowlanych na podstawie przepisów prawa budowlanego rozpatrzono 31 wniosków.

W 2024 roku upoważniony przedstawiciel PPIS w Chojnicach przeprowadzili 71 kontroli i wizytacji w ramach nadzoru zapobiegawczego obiektów i inwestycji zlokalizowanych na terenie powiatu chojnickiego.